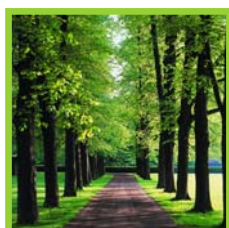
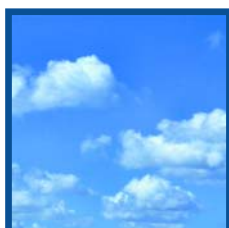

VLAAMSE MILIEUMAATSCHAPPIJ

Activiteitenverslag

2009

Inhoudstafel

Woord vooraf	3
VMM in een notendop	5
Een integrale kijk op water	7
Integraal waterbeleid	7
Doordacht vergunningenbeleid	8
Monitoring watersystemen	9
Pesticiden terugdringen	11
Beheer onbevaarbare waterlopen	11
Toezicht op de waterzuiveringinfrastructuur	18
Toezicht op water bestemd voor menselijke consumptie	22
Werken aan zuivere lucht	25
Monitoring luchtkwaliteit	25
Emissie-inventaris lucht	27
Voorspellen van ozon- of smogpieken	29
Advies milieuvergunningen	29
Hoe is het met ons milieu?	31
VMM werkt samen	33
Op Vlaams niveau	33
Op internationaal niveau	34
VMM informeert	38
Een slagkrachtige organisatie	41
Financiële overzichten	48

COLOFON

Coördinatie en eindredactie | Kathleen Vancaester, VMM

Vormgeving | Olivier Van Impe, VMM

Fotografie | Yves Adams, Jan Caudron, Misjel Decler, Vilda-photo, Comstock, Steven Ledoux, VMM-archief

Verantwoordelijke uitgever |

Philippe D'Hondt, Afdelingshoofd Lucht, Milieu en Communicatie

Depotnummer | D/2010/6871/005

woord vooraf

Beste lezer

In een activiteitenverslag blik je vanzelfsprekend terug op wat voorbij is. Het is altijd goed om eens achterom te kijken en de balans op te maken: wat liep goed, wat kan nog beter, hoe ver staan we in de realisatie van onze ambitieuze doelstellingen ... Maar nog veel belangrijker is het om vooruit te kijken en een ambitieus toekomstplan op te maken.

Het Vlaanderen-in-Actie-plan (ViA) van de Vlaamse Regering is zo'n toekomstproject. Het doel is om Vlaanderen tegen 2020 naar de top vijf van Europese regio's te leiden. Ik stip enkele concrete doelstellingen van Vlaanderen in Actie aan. De Vlaamse burgers kunnen in een aangename, gezonde en milieuvriendelijke omgeving wonen. Het aantal gezonde levensjaren dat verloren gaat door milieuvervuiling moet significant dalen. De concentratie aan fijn stof in de lucht verlaagt met een kwart. De meeste Vlaamse waterlopen hebben een goede ecologische toestand bereikt, zoals bepaald in de Europese kaderrichtlijn Water.

Het is duidelijk dat in Vlaanderen in Actie een cruciale rol voor de Vlaamse Milieumaatschappij is weggelegd. Werk maken van een beter leefmilieu in Vlaanderen is precies de kerntaak van de VMM. Voor u en voor uw kinderen. Dat is ons toekomstproject. Daarbij engageren we ons ook voor een andere doelstelling van Vlaanderen in Actie: een slagkrachtige overheid. Samenwerking, efficiëntie, kwaliteit en effectiviteit zijn hierbij de sleutelwoorden.

De Vlaamse Milieumaatschappij is klaar voor die grote uitdagingen. Ik wil dit even illustreren aan de hand van één realisatie uit dit rijke activiteitenverslag 2009: de Stroomgebiedbeheerplannen voor de Schelde en de Maas. De wijze waarop deze ambitieuze ontwerpplannen in samenwerking met onze partners tot stand zijn gekomen, is een goed voorbeeld van een slagkrachtige overheid. Verschillende bevoegde instanties slaan de handen in elkaar om te kijken hoe de middelen van de overheid op de meest efficiënte manier kunnen worden ingezet om effectief te komen tot een goede ecologische toestand van onze waterlopen.

Veel leesplezier.

A handwritten signature in black ink, which appears to be 'FVS'.

Frank Van Sevens

Administrateur-generaal

VMM in een notendop

De Vlaamse Milieumaatschappij of VMM werkt als agentschap van de Vlaamse overheid mee aan een beter leefmilieu in Vlaanderen.

De Vlaamse Milieumaatschappij heeft als missie bij te dragen tot de realisatie van de doelstellingen van het milieubeleid door het voorkomen, beperken en ongedaan maken van schadelijke effecten voor watersystemen, verontreiniging van de atmosfeer en het rapporteren over de toestand van het leefmilieu en tot de realisatie van de doelstellingen van het integraal waterbeleid.

De Vlaamse Milieumaatschappij is een intern verzelfstandigd agentschap (IVA) met rechtspersoonlijkheid en behoort tot het beleidsdomein Leefmilieu, Natuur en Energie van de Vlaamse overheid.

Onze opdrachten zijn bij decreet bepaald. Met de Vlaamse Regering sloten we een eerste beheersovereenkomst af op 23 december 2007, met als looptijd 2008-2010. De beheersovereenkomst bevat de engagementen van de Vlaamse Milieumaatschappij met betrekking tot de uitvoering van haar missie en toegewezen decretale opdrachten en verduidelijkt welke middelen ze hiervoor ter beschikking krijgt.

In de jaarlijkse ondernemingsplannen wordt de beheersovereenkomst vertaald in concrete doelstellingen en actieprogramma's, met een verwijzing naar de financiering ervan. De Vlaamse Milieumaatschappij beschikt over een intern beheersinformatiesysteem (BIS) op basis van indicatoren om dit ondernemingsplan op te volgen.

Onze maatschappelijke zetel is in Aalst. Daarnaast hebben wij verschillende vestigingen in elke provincie in Vlaanderen.

Een integrale kijk op water

De Vlaamse Milieumaatschappij gaat uit van een integrale visie op water. Als leidraad gelden de ambitieuze doelstellingen uit de Europese kaderrichtlijn Water, met name een goede algemene toestand van het oppervlakte- en grondwater in Vlaanderen.

Integraal waterbeleid

Bij integraal waterbeheer wordt water beschouwd als een systeem dat niet alleen de waterlopen, maar ook het grondwater, de waterbodems, de oevers en de valleien omvat, en de planten en dieren die er leven. Het herstel, het behoud, de ontwikkeling en het duurzame gebruik van dit watersysteem is de kerngedachte van integraal waterbeleid. Het decreet Integraal Waterbeleid van 18 juli 2003 vormt de hoeksteen voor het integraal waterbeleid in Vlaanderen. Via de Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid (CIW) coördineert de Vlaamse Milieumaatschappij het integraal waterbeleid in Vlaanderen en verzekert ze de efficiënte werking van de bekkenstructuren en de bekkensecretariaten.

Het secretariaat en het voorzitterschap van de CIW zijn toevertrouwd aan de VMM.

Het integraal waterbeleid gaat uit van een gebiedsgerichte aanpak. De watersystemen worden opgedeeld in stroomgebiedsdistricten, stroomgebieden, bekkens en deelbekkens. Op elk van deze niveaus worden integrale beheerplannen opgemaakt.

Meer info: www.ciwvlaanderen.be

Bekkenbeheerplannen definitief

Op 30 januari 2009 stelde de Vlaamse Regering de elf bekkensbeheerplannen en de bijhorende deelbekkensbeheerplannen vast. Het besluit hierover verscheen op 5 maart 2009 in het Belgisch Staatsblad.

Elk bekkensbeheerplan bundelt de aspecten en de kenmerken van het watersysteem in het bekken en beschrijft welke kansen en knelpunten er zijn. Het centrale hoofdstuk van het plan is een weloverwogen visie

op het waterbeheer binnen dat bekken. Die visie wordt in de praktijk vertaald naar concrete acties en maatregelen om het watersysteem gezonder, veiliger en aantrekkelijker te maken.

De bekkensbeheerplannen bevatten maatregelen om overstromingen tegen te gaan, van infrastructuurwerken tot baggeren of onkruid ruimen. De plannen tonen ook waar ruimte komt voor recreatie, welke watermolens gerestaureerd zullen worden, waar rioleringswerken gepland zijn, waar aan erosiebestrijding wordt gedaan, welke beken opnieuw zullen meanderen, enz. Heel wat van deze acties en maatregelen worden door de Vlaamse Milieumaatschappij uitgevoerd.

Verder werden 13 overstromingsgebieden en 2 oeverzones afgebakend die meer ruimte aan water geven. Om de uitvoering van deze gebieden te ondersteunen, voorziet het decreet Integraal Waterbeleid in een aantal financiële instrumenten: onteigening, recht van voorkoop, aankoopplicht en vergoedingsplicht. Op 24 juli 2009 keurde de Vlaamse Regering het besluit dat aan deze financiële instrumenten uitvoering geeft, definitief goed.

In 2009 werden de eerste bekkenvoortgangsrapporten goedgekeurd door de bekkensbesturen. Een bekkenvoortgangsrapport brengt verslag uit over de uitvoering van het bekkensbeheerplan en de deelbekkensbeheerplannen en heeft aandacht voor de werkzaamheden van de bekkensstructuren.

De bekkensbeheerplannen en de bekkenvoortgangsrapporten kun je raadplegen via www.bekkenwerking.be. Via het geoloket bekkenswerking kan elke Vlaming op een eenvoudige manier nagaan welke acties in zijn buurt gepland zijn.

Stroomgebiedbeheerplannen Schelde en Maas

Op 15 juni 2009 werd het openbaar onderzoek over de stroomgebiedbeheerplannen voor Schelde en Maas en het bijhorende maatregelenprogramma voor Vlaanderen afgesloten. Via inspraakvergaderingen, een infobrochure en de website www.volvanwater.be heeft de Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid (CIW) zo veel mogelijk belangenorganisaties en burgers geïnformeerd en gestimuleerd om de plannen te consulteren en erop te reageren. In het Europese en Vlaamse waterbeleid wordt immers veel belang gehecht aan inspraak en publieke participatie.

Het is voor de eerste keer dat integrale waterplannen op stroomgebiedniveau worden opgesteld. Bij deze beide stroomgebiedbeheerplannen hoort ook een maatregelenprogramma. Hierin zijn de lopende en de geplande maatregelen van het Vlaamse waterbeleid opgenomen als basismaatregelen. Die maatregelen waren ook opgenomen in de 11 bekkenbeheerplannen. Die plannen bleken nog niet voldoende om aan de verwachtingen van Europa te voldoen. Daarom focussen de stroomgebiedbeheerplannen op aanvullende maatregelen.

Alle opmerkingen en adviezen van het openbaar onderzoek werden door de Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid verwerkt. De CIW keurde in 2009 de stroomgebiedbeheerplannen voor Schelde en Maas en de bijhorende maatregelenplannen voor Vlaanderen die ter vastlegging aan de Vlaamse Regering worden voorgelegd, goed.

Na de vaststelling door de Vlaamse Regering zal de Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid uitgebreid over deze plannen en de bijhorende maatregelenprogramma's communiceren.

Doordacht vergunningenbeleid

Met een doordacht vergunningenbeleid streeft de Vlaamse Milieumaatschappij naar een minimale belasting en een maximale bescherming van het milieu. De doelstellingen uit de kaderrichtlijn Water zijn daarbij richtinggevend.

De Vlaamse Milieumaatschappij verleent voor verschillende rubrieken van Vlareem een advies op basis van objectieve criteria. De adviezen oppervlaktewater behandelen de lozingsproblematiek van de ingedeelde inrichtingen. Doordachte adviezen zijn het resultaat van de nauwgezette opvolging van de best beschikbare technieken (BBT en BREF-documenten) en van het Europees beleid Gevaarlijke Stoffen (kwik, REACH, hormoonverstoorders), de continue uitbouw van de expertise gevaarlijke stoffen en van een databeheersysteem voor de vergunningen. De adviezen voor grondwater handelen hoofdzakelijk over grondwaterwinningen en hun effecten op de grondwaterlichamen.

In 2009 werden 1.366 milieuvergunningadviezen voor oppervlaktewater, 3.025 milieuvergunningadviezen voor grondwaterwinningen en 136 bodemsaneringdossiers geadviseerd.

De Vlaamse Milieumaatschappij verleent ook advies voor de watertoets. Bij deze adviesverlening voor plannen en vergunningen wordt vooral gelet op het vrijwaren van de nodige ruimte voor water. De VMM gaat dan na of de projecten een mogelijk schadelijk effect kunnen hebben op de toestand van het grondwater of op de waterlopen die de VMM beheert. In 2009 werd voor 2.365 dossiers advies gegeven.

Monitoring watersystemen

De Vlaamse Milieumaatschappij meet en controleert de kwantiteit en de kwaliteit van het oppervlaktewater, het grondwater en de waterbodems en rapporteert over de resultaten. De VMM bouwde hiervoor verschillende kwaliteitsvolle meetnetten uit zoals het oppervlaktewatermeetnet, het afvalwatermeetnet, het meetnet riooloverstorten, het meetnet waterbodems en het primair en freatisch grondwatermeetnet.

Alle interne en externe monsternemings-, meet- en analyseactiviteiten worden op een erkende en kwaliteitsvolle manier uitgevoerd en gerapporteerd. Zo wordt de objectiviteit van de meetresultaten gewaarborgd. Het laboratorium van de Vlaamse Milieumaatschappij is sinds 2001 geaccrediteerd door BELAC (Federale overheid Economie, KMO, Middenstand en Energie) conform de internationale norm ISO 17025. Dit BELAC-certificaat strekt zich uit over meerdere toepassingen (met name analyse van anorganische en organische pollutanten en zware metalen) in water (afval-, grond- en oppervlaktewater) en bodem (waterbodems, bagger- en ruimings-

specie en sediment). Het laboratorium van de VMM is tevens erkend door de Vlaamse overheid voor het uitvoeren van wateranalyses en voor het uitvoeren van analyses op (water)bodem.

Emissies van diffuse bronnen, zoals het afvoerwater van landbouwgronden of hemelwater dat van de openbare weg afvloeit, kunnen niet of moeilijk worden gemeten. Ze worden daarom geïnventariseerd in een emissie-inventaris Water op basis van schattingen. Die 'schattingen' gebeuren natuurlijk niet lukraak. De Vlaamse Milieumaatschappij beschikt hiervoor over verschillende gesofisticeerde berekeningsmodellen.

Alle meetgegevens worden bijgehouden in een milieudatabank. De grondwatergegevens worden publiek gemaakt via de Databank Ondergrond Vlaanderen (DOV). Deze databanken zijn een onmisbaar werkmiddel, zowel voor de overheden als voor externen, en een onschatbare informatiebron voor milieurapportering en beleidsevaluatie.

VMM paraat bij milieu-incidenten

De Vlaamse Milieumaatschappij is zeven dagen per week, 24 uur per dag, verantwoordelijk voor het toezicht op de waterkwaliteit in Vlaanderen. Dit betekent dat de VMM ook paraat moet staan bij milieu-incidenten die kunnen leiden tot waterschade. In het kader van de toepassing van het 'milieuschadedecreet' van 21 december 2007 is deze taak van essentieel belang. In 2009 werkte de VMM hiervoor een permanentieregeling uit. Milieu-incidenten kan je immers niet voorspellen. In geval van een calamiteit of milieu-incident moet de VMM zo snel mogelijk de eventuele schade aan water controleren.

De Vlaamse Milieumaatschappij bewees in 2009 de efficiëntie van deze calamiteitenwerking, onder meer bij de stopzetting van het waterzuiveringstation Brussel Noord door de exploitant. Pas op woensdagnamiddag 9 december 2009 - twee weken na de stopzetting - werd het Vlaamse Gewest ingelicht. De VMM startte onmiddellijk de interne alarmprocedure op en stuurde medewerkers ter plaatse om stalen te nemen om een eerste inschatting van de milieuschade te maken. Al op donderdag 10 december leverde de VMM de eerste onderzoeksresultaten waaruit bleek dat de zuurstofhuishouding in de Zenne ernstig verstoord was. De VMM bleef gedurende enkele weken de toestand monitoren zodat de geleden milieuschade objectief vastgesteld kon worden.

Jaarrapport Water 2008

Elk jaar meet de Vlaamse Milieumaatschappij de toestand van de Vlaamse waterlopen. Uit het **Jaarverslag Water 2008**, opgemaakt en verspreid in 2009, blijkt dat de waterkwaliteit in Vlaanderen verder verbetert. Voor de meeste parameters werden in 2008 de beste resultaten opgetekend sinds het begin van de metingen. Van de 1.665 meetplaatsen zijn er nu nog slechts twee 'zwaar verontreinigd'. Wanneer men kijkt naar de biologische kwaliteit, voldoet nog maar een derde van de meetplaatsen aan de wettelijke basiskwaliteitsnorm. Ook in de uitbouw van de zuiveringsinfrastructuur wordt vooruitgang geboekt. Eind 2008 werd 73% van het huishoudelijk afvalwater gezuiverd.

Het mestbeleid, dat ernaar streeft het nitraatgehalte in het water te verminderen, leverde opvallend goede resultaten op. Het aantal overschrijdingen in het MAP-meetnet daalde het voorbije jaar met 10%, van 37% naar 27%. De positieve tendensen voor ammonium- en fosfaatconcentraties zetten zich in 2008 door. Ook de zuurstofhuishouding, die een belangrijke rol speelt in de zelfzuiverende processen van het water, is voor het tweede jaar op rij verbeterd.

Toch is er nog een lange weg te gaan. Ondanks de decennialange inspanningen om het afvalwater te zuiveren, voldoet de helft van de meetplaatsen nog niet aan de zuurstofnorm. Daarnaast vormen bestrijdingsmiddelen nog steeds een bedreiging voor de kwaliteit van veel waterlopen. De meetresultaten tonen wel een verschuiving in gebruik van verboden producten naar minder schadelijke alternatieven.

Door bijkomende investeringen of een hoger zuiveringsrendement bij bedrijven die boven de milieunorm lozen, kan de milieuwinst nog verhogen. De gemeenten, die voor de aanleg of heraanleg van riolen en kleinschalige zuiveringsinstallaties subsidies kunnen krijgen van het Vlaamse Gewest, ontvingen in 2008 allen samen ruim 52 miljoen euro. Daarmee werd ongeveer 300 km riolen (her)aangelegd, werd het afvalwater van ruim 60.000 inwoners bijkomend afgevoerd naar een zuiveringsinstallatie en het hemelwater van ongeveer 1.250 hectare afgekoppeld van het afvalwaternet. Onder meer door de inspanningen op gewestelijk niveau steeg de globale zuiveringsgraad in Vlaanderen in 2008 met 3% tot 73%.

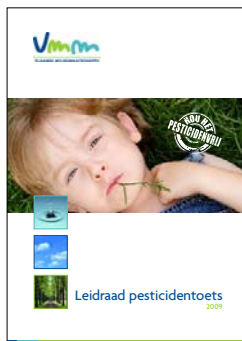
De Vlaamse Milieumaatschappij meet ook de prestaties van de zuiveringsinstallaties en stelt vast dat in 2008 bijna 90% van de gecontroleerde installaties voldoet aan de voorwaarden in de vergunning. De overigen voldeden niet omdat ze faalden voor één of in uitzonderlijke gevallen voor twee voorwaarden in de vergunning. In veel gebieden wordt de werking van de zuiveringsinstallaties verstoord door een te hoge aanvoer van hemelwater. De VMM speurt verder mee naar de oorzaken van verdunning.

Meer info: www.vmm.be/publicaties

Een samenvatting van het **Jaarverslag Water 2008** in zakformaat kunt u gratis bestellen bij het VMM-Infoloket.

Pesticiden terugdringen

Pesticiden zijn gevaarlijk voor onze gezondheid en het milieu. Sinds 1 januari 2004 mogen openbare diensten in Vlaanderen geen chemische bestrijdingsmiddelen meer gebruiken. Omdat een totaalverbod van de ene dag op de andere niet mogelijk is, werken de openbare diensten aan de hand van een reductieprogramma. De Vlaamse Milieumaatschappij zorgt voor de opvolging en de ondersteuning, onder meer ook via de sensibilisatiecampagne 'Zonder is gezonder'.

Vanaf 1 juli 2009 zijn openbare besturen verplicht een pesticidentoets toe te passen. De Vlaamse Milieumaatschappij organiseerde in 2009 in elke Vlaamse provincie infosessies om de openbare besturen vertrouwd te maken met het uitvoeren van de pesticidentoets.

Naast inhoudelijke aanbevelingen over het omvormen van verhardingen en groenzones met het oog op een pesticidenvrij beheer, bevat de leidraad pesticidentoets ook een checklist die kan helpen bij het toetsen van ontwerpplannen.

Meer info: www.zonderisgezonder.be

Sinds 2005 voert het VMM-laboratorium een analyseprogramma uit naar het voorkomen van bestrijdingsmiddelen in het oppervlaktewater in Vlaanderen. Hierbij is het de bedoeling om een aantal onbekende stoffen op te sporen waarvoor nog geen milieukwaliteitsnormen werden opgesteld. Op basis van de initiële (kwalitatieve) analyseresultaten werden een aantal stoffen geselecteerd voor kwantitatieve bepaling. Vanaf 2009 worden de bestrijdingsmiddelen die het frequentst en in verhoogde concentratie voorkomen routinematig in het oppervlaktewater gemonitord. Het gaat onder meer om herbiciden zoals dichlobenil en het insectenwereld middel DEET en een aantal fungiciden.

Beheer onbevaarbare waterlopen

De Vlaamse Milieumaatschappij beheert de grootste onbevaarbare waterlopen in Vlaanderen. Ze neemt maatregelen om schade door overstromingen te beperken en om de natuurlijke waterlopen te herstellen.

Aanpakken van wateroverlast

De Vlaamse Milieumaatschappij probeert de schade van overstromingen maximaal te beperken door resoluut te kiezen voor natuurlijke oplossingen die aansluiten bij het watersysteem.

In de eerste plaats pakt ze de bron van de overstromingen aan en promoot ze kleinschalige maatregelen waardoor de bodem en het oppervlaktewater het overtollige water beter vasthouden.

In de valleigebieden van de waterlopen eerste categorie wordt het waterbergend vermogen maximaal behouden. Is dit nog onvoldoende, dan zorgt de Vlaamse Milieumaatschappij voor extra buffering, bijvoorbeeld door creatie van bijkomende bergingsmogelijkheden in gecontroleerde overstromingsgebieden. Zo werden op 1 april 2009 twee gecontroleerde overstromingsgebieden (GOG's) ingehuldigd in Erpe-Mere, binnen het bekken van de Molenbeek. De GOG's werden aangelegd om de meer stroomafwaarts gelegen woongebieden in Erpe-Mere en Aalst (Hofstade) beter tegen wateroverlast te beschermen. Voordien bevond zich op de Molenbeek één gecontroleerd overstromingsgebied dat een gunstig, maar beperkt effect had. De nieuwe overstromingsgebieden zullen de bewoners bijkomende veiligheid bieden.

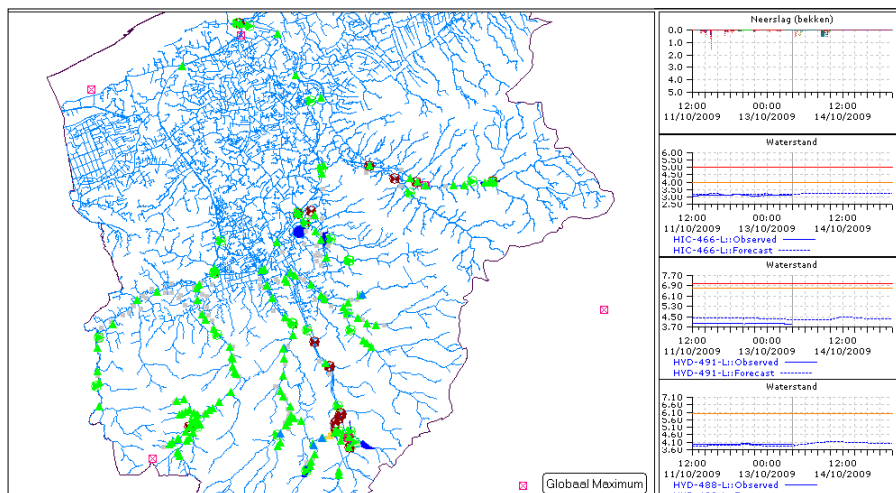

Pas in derde instantie voorziet de Vlaamse Milieumaatschappij aanvullende infrastructuur zoals sluisen, wachtbekken en pompstations. In 2009 werd een volledig nieuw bewakings- en besturingssysteem op afstand voorbereid voor de stuwen en pompgemalen op de waterlopen eerste categorie in het Demer- en Maasbekken, het Netebekken, het Benedenscheldebekken en het Dijle- en Zennebekken. De opdracht werd eind 2009 gepubliceerd en zal in 2010 gegund worden. In een volgende fase zal dit systeem ook uitgebouwd worden in de andere bekkens. Dit nieuwe systeem biedt mogelijkheden om de sturing van stuwen en pomp-

gemalen uit te voeren onder meer op basis van waargenomen peilverhogingen in opwaartse gebieden en van voorspelde neerslag via online modellering. Hierdoor zullen de bestaande overstromingsgebieden effectiever beheerd kunnen worden en crisissituaties nog beter aangepakt kunnen worden.

Maar geen enkel infrastructuurwerk is bestand tegen uitzonderlijke neerslag. De Vlaamse Milieumaatschappij ontwikkelde daarom de overstromingsvoorspeller: een instrument dat de menselijke, economische en materiële schade van wateroverlast kan beperken.

Overstromingsvoorspeller IJzerbekken

Op 23 november 2009 stelde de Vlaamse Milieumaatschappij in Brugge de gedetailleerde overstromingsvoorspeller voor het IJzerbekken voor. De laatste jaren werd de regio van het IJzerbekken immers meermaals geteisterd door ernstige overstromingen met veel schade tot gevolg, onder meer in

juli 2005 en juli 2007. Dankzij de gedetailleerde overstromingsvoorspeller kan heel wat schade vermeden worden. Op basis van waterstanden en weersvoorspellingen berekent het model of er overstromingen dreigen en welke wijken, straten en huizen met wateroverlast te kampen zullen krijgen. Zodra de overstromingsvoorspeller kritieke overstromingen signaleert, brengt de VMM de waterbeheerders en de hulp- en crisisdiensten op de hoogte. Zo kunnen de hulpdiensten preventief optreden en bewoners tijdig verwittigen.

In 2007 lanceerde de Vlaamse Milieumaatschappij haar vereenvoudigde overstromingsvoorspeller voor Vlaanderen. Voor het Denderbekken was er al een gedetailleerde voorspeller. Sinds oktober 2008 zijn er ook gedetailleerde voorspellers voor het Dijle- en Zennebekken. In 2009 kwam er naast de gedetailleerde overstromingsvoorspeller voor het IJzerbekken ook een voor het Demerbekken bij.

Meer info: www.overstromingsvoorspeller.be

Nieuw pompstation op De Schijn in Antwerpen

Het Groot Schijn komt uit op de Kempen en kronkelt via Schilde en Oelegem richting Antwerpen. Aan het Sportpaleis in Merksem komt het Klein Schijn, een zijriviertje, erbij en samen gaan ze als 'de Schijn' ondergronds en volgen min of meer de Antwerpse Ring. Ze komt terug boven aan de Leugenbergbocht in Ekeren. De Schijn volgt de havenweg en wordt aan het pompstation Rode Weel uiteindelijk verpompt naar de Schelde.

Toen in september 1998 op een paar dagen tijd enorme hoeveelheden water uit de lucht kwamen vallen, overstromde de Schijnkoker. De riolen van het verstedelijkte gebied Antwerpen-Noord konden al dat water niet meer slikken en dit leidde tot nooit eerder geziene overstromingen in de regio Merksem-Ekeren-Kapellen-Stabroek. De waterbeheerder ging meteen investeren in een noodpompstation aan het Sportpaleis. Bij noodweer jagen propellerpompen van tien kubieke meter per seconde het overtollige water het Lobroekdok in. Op diezelfde plaats wou de Beheersmaatschappij Antwerpen Mobiel (BAM) de aansluiting tussen de nieuwe Oosterweelverbinding met de ring rond Antwerpen voorzien. Daardoor zou de ingekokerde Schijn tot aan het Albertkanaal overbouwd worden. De waterbeheerders - de Vlaamse Milieumaatschappij, de provincie Antwerpen en de stad Antwerpen - formuleerden een alternatief dat de afwatering van de regio wezenlijk verbetert, goedkoper is en het onderhoud van de Schijnkokers niet hypothekeert. Het alternatief bestaat erin om de Schijn ter hoogte van het Albertkanaal volledig te scheiden van zijn stroomafwaartse loop en het bovendebiet volledig over te pompen naar het Albertkanaal. De Vlaamse Milieumaatschappij bouwde hiervoor aan het Sportpaleis ter hoogte van het Lobroekdok een extra pompstation, een van 8 kubieke meter per seconde. Er werd gekozen voor een vijzelgemaal met 4 vijzels. Door zijn eenvoud, bedrijfszekerheid en energierendement is een vijzel zeer geschikt voor het oppompen van water over kleine hoogteverschillen. Een vijzel is bovendien visvriendelijker dan een klassiek pompstation: vissen worden meegevoerd met minder kans op letsels. Het pompstation werd in augustus 2009 in gebruik genomen.

Efficiënte aanpak van sedimentproblematiek

De Vlaamse Milieumaatschappij voert slibuimingen uit op locaties waar het slib een verhoogd risico op wateroverlast veroorzaakt. Om overstromingsgevoelige regio's te beschermen is het van belang om via slibuimingen enerzijds de bergingscapaciteit en anderzijds een goede doorstroming te garanderen. Op plaatsen waar het waterpeil door pompstations wordt geregeld, is een regelmatige slibuiming belangrijk voor een goede, onderhoudsarme werking van de pompen.

Verder voert de Vlaamse Milieumaatschappij slibuimingen uit op plaatsen waar slib de maatschappelijke func-

tie van water belemmert. Op plaatsen waar de economische, ecologische, sociaal-culturele of recreatieve functie door te veel slib in het gedrang komt, worden ruimingen aanbesteed.

Om de aanpak van slibuimingen te optimaliseren werd in 2009 een eerste versie van het sedimentvangplan gepubliceerd. Dit plan beschrijft de locaties waar de bouw van een sedimentvang vanuit financieel of ecologisch oogpunt aangewezen is.

Onderhoud sedimentvang Dijle

Door de erosiegevoeligheid van het Brabants Plateau voert de Dijle grote sedimentvrachten richting Leuven. Omdat de Dijle in het centrum van Leuven zich in een hoofdarm en 5 zijarmen splitst, kwam tot 2005 een groot deel van dit sediment in het centrum van Leuven tot bezinking met een verhoogd risico op wateroverlast tot gevolg.

Om Leuven te behoeden voor wateroverlast was tweejaarlijks een grondige slibuiming in het stadscentrum noodzakelijk. Door de moeilijke toegankelijkheid in stedelijke omgeving liepen de kosten voor deze ruimingen hoog op. Met de bouw van een sedimentvang opwaarts Leuven eind 2005 werd voor een structurele oplossing gezorgd. De sedimentvang biedt verschillende voordelen. Frequente sedimentruimingen in het stadscentrum zijn niet meer nodig. Dit beperkt de hinder en kosten. In het centrum van Leuven kostte de ruiming 60 euro per kubieke meter, in de sedimentvang slechts 20 euro per kubieke meter. Voor het onderhoud van de sedimentvang werd begin 2009 een contract voor een bedrag van 1,4 miljoen euro afgesloten. Het contract voorziet 4 onderhoudsbeurten waarmee de sedimentvang gedurende een periode van 2,5 tot 3 jaar onderhouden kan worden. Het centrum van Leuven wordt hierdoor gevrijwaard van 72.000 kubieke meter sediment.

Ecologisch herstel van waterlopen

De Vlaamse Milieumaatschappij streeft het ecologische herstel van waterlopen na. Hierbij wordt steeds rekening gehouden met de randvoorwaarden vanuit andere functies (wonen, landbouw, ...) in het valleigebied.

De Vlaamse Milieumaatschappij stimuleert onder meer de vorming van meanders, legt oeverzones aan, bevordert de vismigratie en bestrijdt uitheemse waterplanten of 'invasieve exoten'.

Kronkelende Dommel hersteld

In de jaren '60 werd de rivier de Dommel rechtgetrokken voor een snellere afvoer en een betere ontwatering van de valleigonden. Ter hoogte van het Kempense natuurgebied het Hageven verdwenen vijftientig meanders waardoor de lengte van de waterloop met 1,5 km inkortte. Het Hageven, dat tot ver buiten de landsgrenzen

bekend staat voor zijn unieke heide- en venvegetaties, is een van de waardevolste natuurgebieden in Vlaanderen en is aangeduid als habitatrictlijngebied.

Door de rechtekking verminderde de structuurkwaliteit van de Dommel en verlaagde de grondwatertafel in het omliggende natuureservaat. De Vlaamse Milieumaatschappij werkte daarom een project uit dat de Dommel een deel van zijn oorspronkelijke kronkels teruggaf. In totaal werden 10 historische meanders - goed voor een totale lengte van 1,2 km - opnieuw uitgegraven en werden de aanliggende rechte Dommeltracés gedempt. Om negatieve effecten op het omliggende landbouwgebied te voorkomen werd de afwatering hersteld via de Broeseinderloop, een zijwaterloop van de Dommel. De werken werden eind november 2009 afgerond. In het Hageven kunnen fauna en flora eindelijk weer op adem komen.

Bestrijding invasieve exoten

De Vlaamse Milieumaatschappij startte in 2009 een intensieve bestrijding van de invasieve exoten grote water- navel, waterteunisbloem en parelvederkruid. De aannemers kregen de opdracht om de waterlopen exotenvrij te houden door een zeer regelmatige controle van alle besmette waterlopen en de verwijdering van alle exoten. Hiervoor wordt met de aannemers een resultaatsverbintenis afgesloten. Ze worden in principe pas betaald als zij erin slagen de hoeveelheid exoten in de waterlopen tot een minimum bepaald in het bestek te beperken. Zo hoopt de VMM het aantal broeihaarden sterk in te perken.

Vrije vismigratie

Heel wat inheemse vissoorten zijn bedreigd. Door de vervuiling en menselijke ingrepen is hun leefgebied verkleind. Hierdoor kunnen ze zich onvoldoende verplaatsen om zich voort te planten. De Vlaamse Milieumaatschappij zorgt ervoor dat de vissen een vrije doorgang krijgen, onder meer door het aanleggen van vistrappen en nevengeulen naast stuwen. Hierdoor zal het visbestand toenemen, zelfs in visarme rivieren.

Begin 2009 legde de Vlaamse Milieumaatschappij aan de molen in Terlanen (Overijse) op de rivier de Laan een visdoorgang aan. De Laan herbergt zowel vrij algemene vissoorten (riviergrondel en biermpje) als zeldzame soorten (beekforel, kopvoorn, winde, serpeling en elrits). Door de sterke stroming en het grote hoogteverschil vormde de molen een zogenaamd vismigratieknelpunt: de vissen raakten niet stroomopwaarts door het plotse verval aan het rad. Dankzij de bestaande parallelle gracht met de Laan, de omliggende open ruimte én de samenwerking met de moleneigenaar, kon de VMM in Terlanen een lange, watervoerende nevengeul aanleggen. Via deze doorgang kunnen vissen zich weer tegen of met de stroom mee verplaatsen.

Ook op de Dijle in Florival werkte de Vlaamse Milieumaatschappij een vismigratieknelpunt weg. De Dijle, die over een lengte van 86 km van het Waalse Hautain-Le-Val over Vlaams-Brabant naar Antwerpen stroomt, behoort tot een van de meest waardevolle waterlopen van Vlaanderen. De aanwezigheid van stuwen stuit vissen echter in hun trek naar geschikte paai- of schuilgebieden en

dat heeft een nefaste invloed op hun populatie. Zo was ook in Florival, even stroomafwaarts van de grens met Wallonië, een historische stuw aanwezig om water af te leiden naar een watermolen. De watermolen was sinds lang in onbruik geraakt, maar de stuw bleef zodat vissen nog steeds niet verder stroomopwaarts konden. De VMM legde in de zomer van 2009 een visdoorgang in Florival aan. De stuw werd ontmanteld, de daarbij horende woelkom deels gedempt en het bodempeil van de Dijle aangepast over een afstand van ongeveer 500 m totdat die weer een natuurlijk verloop kreeg.

Ook op andere waterlopen zoals de Velpe, de Kleine Nete en de Poperingevaart, werd in 2009 werk gemaakt van vrije vismigratie.

Rattenbestrijding

De Vlaamse Milieumaatschappij organiseert een permanente en intensieve rattenbestrijding langs de Vlaamse waterlopen. Muskusratten, beverratten en bruine ratten kunnen enorme ravage aanrichten. Alleen door een gecoördineerde aanpak en een goede samenwerking met de provincies en natuurbeheerders kan de VMM de restpopulatie echt onder controle krijgen. Deze gecoördineerde aanpak volgens de actieve bestrijdingsmethode levert resultaat op: de restpopulatie muskusratten verkleint. De populatie bruine ratten is - ondanks de aanpak met giftig lokaas - veel moeilijker onder controle te krijgen. Enkele cijfers: in 2009 vingden de rattenbestrijders van de VMM 3.705 muskusratten en 25 beverratten en keken ze maar liefst 87.000 gifbuizen na.

Toezicht op de waterzuiveringsinfrastructuur

De Vlaamse Milieumaatschappij kijkt erop toe dat het waterzuiverings- en rioleringsbeleid bijdraagt tot het bereiken van de goede oppervlaktewaterkwaliteit zoals voorgeschreven in de Europese kaderrichtlijn Water. Bovendien let ze op de kostenefficiëntie van saneringsprojecten en int ze een heffing op watervuiling en op grondwaterwinning.

Ecologisch toezicht

De Vlaamse Milieumaatschappij stuurt het waterzuiverings- en rioleringsbeleid aan, zowel op gemeentelijk als bovengemeentelijk vlak. Belangrijke pijlers hierbij zijn de zoneringsplannen en de gebiedsdekkende uitvoeringsplannen. In de zoneringsplannen werd per gemeente vastgelegd in welke straten er nog riolering zal worden aangelegd en welke woningen moeten worden voorzien van een individuele behandelingsinstallatie voor afvalwater (IBA). De gebiedsdekkende uitvoeringsplannen bepalen wie welke van deze projecten zal moeten uitvoeren en wat de uiterste deadline is.

De Vlaamse Milieumaatschappij heeft een belangrijke rol in de uitbouw en de optimalisatie van de zuiveringsinfrastructuur, onder meer door de opmaak en de opvolging van de gewestelijke investeringsprogramma's. De VMM legde eind 2009 het optimalisatieprogramma 2011-2015 ter goedkeuring aan de Vlaamse Regering voor. Daarin zijn 192 zuiveringsprojecten voor een budget van 199,7 miljoen euro opgenomen. De VMM zorgt tevens voor de opmaak van de programma's ter subsidiëring van de gemeentelijke investeringen in de zuiveringsinfrastructuur. In 2009 werd het vastleggingkrediet van 109 miljoen euro optimaal benut.

Om de lozingssituatie op het terrein en de knelpunten in de waterzuiveringinfrastructuur accuraat op te volgen, is een performante rioleringsdatabank noodzakelijk. Medio 2009 nam de Vlaamse Milieumaatschappij het beheer van de rioleringsdatabank opnieuw over van Aquafin nv.

Ook het ecologisch toezicht op de werking van de zuiveringsinfrastructuur in Vlaanderen is een opdracht voor de Vlaamse Milieumaatschappij. Zowel voor het beheer van de bovengemeentelijke infrastructuur als voor het beheer van de gemeentelijke infrastructuur werden duidelijke doelstellingen vooropgesteld. Deze doelstellingen werden vertaald in indicatoren en aan de hand hiervan gebeurt de opvolging van de verschillende operatoren. Dankzij dit opvolgingssysteem kan de VMM ook knelpunten in het beheer en eventueel noodzakelijke aanpassingen aan de infrastructuur sneller onder de aandacht brengen, wat de kwaliteit van het oppervlaktewater ten goede zal komen.

Voor het bovengemeentelijk indicatorenkader gebeurde de opvolging al in 56 zuiveringsgebieden die samen iets meer dan 60% van de totale op RWZI aangesloten vuilvracht vertegenwoordigen.

De Vlaamse Milieumaatschappij organiseerde in het voorjaar 2009 in elke Vlaamse provincie infosessies om gemeenteambtenaren, bestuurders en rioolbeheerders wegwijs te maken in de gebiedsdekkende uitvoerings-

plannen (GUP) en het gemeentelijk indicatorenkader. Het gemeentelijk indicatorenkader heeft als doel duidelijkheid te scheppen over de praktische invulling van het beheer van de gemeentelijke infrastructuur. Hiervoor kregen alle Vlaamse steden en gemeenten een bevragingslijst. 186 steden en gemeenten reageerden hier op; voor hen werden de indicatoren berekend.

Economisch toezicht

De Vlaamse Milieumaatschappij houdt onder meer toezicht op de door drinkwatermaatschappijen afgesloten saneringsovereenkomsten en op de gefactureerde saneringsbijdragen en -vergoedingen. De VMM ziet ook toe op de kostenefficiëntie en een correcte kostentoekening van de saneringskosten, zowel op gemeentelijk als op bovengemeentelijk vlak.

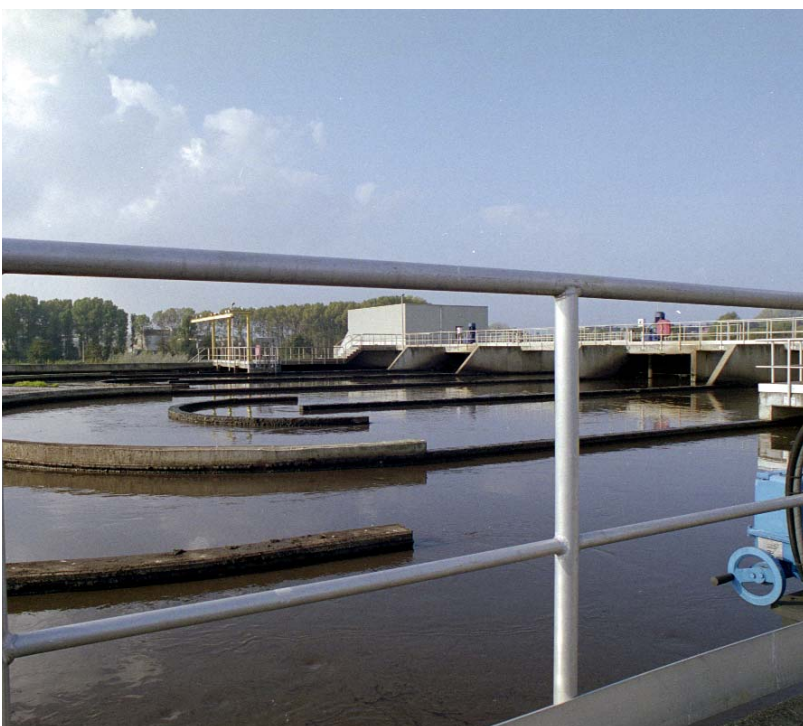
De Vlaamse Milieumaatschappij wordt regelmatig door drinkwatermaatschappijen of abonnees/eigen waterwinners geconsulteerd bij geschillen of vragen tot verduidelijking. Zo beantwoordde de VMM in 2009 68 vragen en klachten met betrekking tot het gemeentelijk toezicht. Als economisch toezichthouder formuleert de VMM adviezen en richtlijnen, in 2009 onder andere aanbevelingen omtrent de vrijstelling en de aanrekening van de (collectief geplaatste) IBA's, de facturering saneringskosten in grensgevallen, het maximum gemeentelijk tarief grootverbruikers, duiding bij ingediende gunningdossiers en de aanrekening van de gemeentelijke vergoeding.

In 2009 werd het samenwerkingsprotocol tussen de drinkwatermaatschappijen en de Vlaamse Milieumaatschappij voor onbepaalde duur vastgelegd. In dit protocol worden de geldende afspraken met betrekking tot de gegevensuitwisseling tussen de drinkwatermaatschappijen en de VMM opgenomen die de aanrekening van de saneringsbijdrage en -vergoeding en het economisch toezicht hierop mogelijk maakt. Indien er actualisering en aanpassingen vereist zijn, zullen die jaarlijks via een addendum aan het protocol worden toegevoegd.

Om de gemeenten toe te laten op een uniforme wijze te rapporteren over hun saneringsactiviteiten, ontwikkelde de VMM in 2008 een rapporteringsinstrument voor gemeentelijke rioleringsinitiatieven. Met dat instrument kunnen de gemeenten op uniforme wijze rapporteren over hun saneringsactiviteiten, door hun kosten en opbrengsten helder tegenover elkaar te plaatsen.

In 2009 maakte de Vlaamse Milieumaatschappij een eerste tussentijdse analyse van de saneringsactiviteiten van een 200-tal gemeenten. Enkele opvallende, maar voorlopige conclusies:

- De opbrengsten uit de gemeentelijke saneringsbijdrage en -vergoeding volstaan op dit ogenblik om de exploitatiekosten te dekken. Uit de gerapporteerde gegevens kan men voorlopig niet afleiden of de gemeenten voldoende middelen uittrekken voor een degelijke exploitatie van het gemeentelijk rioleringsnet.
- De bijdrage en vergoeding dekken bijna de helft van de totale gemeentelijke saneringskosten. Uit de gerapporteerde gegevens kan men echter niet afleiden of de saneringsinspanningen voldoende zijn om de uitbouw van de saneringsinfrastructuur tegen 2027 te realiseren.
- De totale opbrengsten (saneringsbijdrage en -vergoeding, gewestelijke subsidies, opbrengsten van rioleringsaansluitingen, extra rioolbelastingen,...) dekken 67 procent van de totale saneringskosten. 33 procent van de kosten voor 2007 wordt dus niet gedekt door de saneringsopbrengsten in 2007. De gemeenten vangen dit op met eigen middelen en/of leningen.

De conclusies zullen pas representatief zijn wanneer de rapporteringsdata van verschillende jaren beschikbaar zijn.

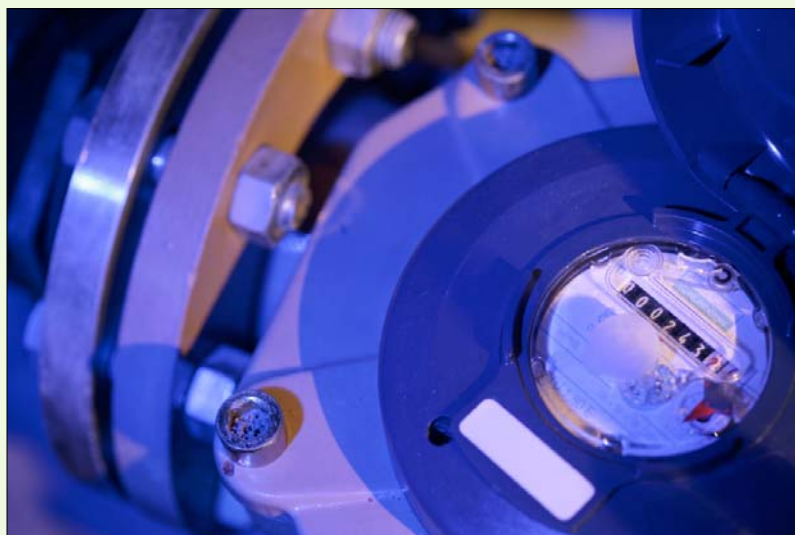
In 2009 zette de Vlaamse Milieumaatschappij het gemeentelijke financieringsmodel op punt. Voor alle Vlaamse gemeenten werd een modellering voor de periode 2009-2027 gemaakt, enerzijds van de te verwachten saneringsinkomsten en anderzijds van de uitgaven van uitbouw van de gemeentelijke saneringsinfrastructuur van het buitengebied en de exploitatie van de infrastructuur in het buiten- en centraal gebied. De resultaten worden in 2010 aan de gemeenten overgemaakt.

Op bovengemeentelijk vlak houdt de Vlaamse Milieumaatschappij toezicht op de opdrachten die door het Vlaamse Gewest aan Aquafin nv zijn opgedragen. De kosten van Aquafin nv worden op verschillende tijdstippen beoordeeld. Zo wordt advies uitgebracht ter voorbereiding van de budgetbesprekingen, na het beëindigen van het financiële jaar en tijdens en na de projectuitvoering. Kwartaalfacturen worden geadviseerd voor ze aan de drinkwatermaatschappijen worden voorgelegd.

De Vlaamse Milieumaatschappij kijkt of Aquafin nv de wet op de overheidsopdrachten volgt en zich aan de afgesproken timing en kostenraming houdt. Als het project is afgerond, controleert de VMM of alle afspraken nagekomen zijn, of het project tegen een maatschappelijk verantwoorde kostprijs werd uitgevoerd en of de waterkwaliteit verbetert. In 2009 heeft Aquafin nv 96 projecten opgeleverd aan het Vlaamse Gewest.

De Vlaamse Milieumaatschappij houdt ook toezicht op de contracten die bedrijven met Aquafin nv afsluiten om hun afvalwater te zuiveren. Daarnaast controleert de VMM of Aquafin nv de kosten op een correcte manier aanreken aan de bedrijven die sedert 2005 een contract hebben afgesloten voor de sanering van de vuilvracht die zij lozen in de riolering. In 2009 evalueerde de VMM deze saneringscontracten. Daaruit blijkt dat saneringscontracten nog eerder beperkt in aantal zijn, maar wel al bijna de helft van de mogelijke vuilvracht van bedrijven voor hun rekening nemen.

Is de drinkwaterfactuur correct?

Omdat de drinkwatermaatschappijen sinds 2005 verantwoordelijk zijn voor de opvang en zuivering van afvalwater, mogen zij hun klanten een saneringsbijdrage aanrekenen via de integrale drinkwaterfactuur. De Vlaamse Milieumaatschappij waakt sindsdien over de correctheid van deze aanrekening op de waterfactuur.

Uit onderzoek van de VMM blijkt dat de facturatie van het saneringsaandeel globaal gezien correct gebeurt. Wel zijn er een aantal verschillen in de interne processen bij de diverse drinkwatermaatschappijen.

De VMM formuleerde op een aantal van deze punten gerichte aanbevelingen. De toezichthoudende rol van de VMM moet leiden tot een nog betere en klantvriendelijkere service door de Vlaamse drinkwatermaatschappijen.

De VMM stelt op haar website een toepassing ter beschikking om de drinkwaterfactuur na te rekenen.

Meer info: www.vmm.be, rubriek water, drinkwaterfactuur.

Heffingen

De Vlaamse Milieumaatschappij inde in 2009 ruim 91,8 miljoen euro aan heffingsinkomsten. Dit bedrag is de som van de heffing op de waterverontreiniging en de heffing op de grondwaterwinning. De inkomsten worden opnieuw geïnvesteerd in een beter leefmilieu.

De Vlaamse Milieumaatschappij vestigde in 2009 94,0 miljoen euro heffingen: 25,1 miljoen euro aan heffing op de grondwaterwinning, 3,2 miljoen euro aan heffing op de waterverontreiniging voor kleinverbruikers (gezinnen en kleinere bedrijven) en 65,7 miljoen euro aan heffing op de waterverontreiniging voor grootverbruikers (bedrijven en landbouwers).

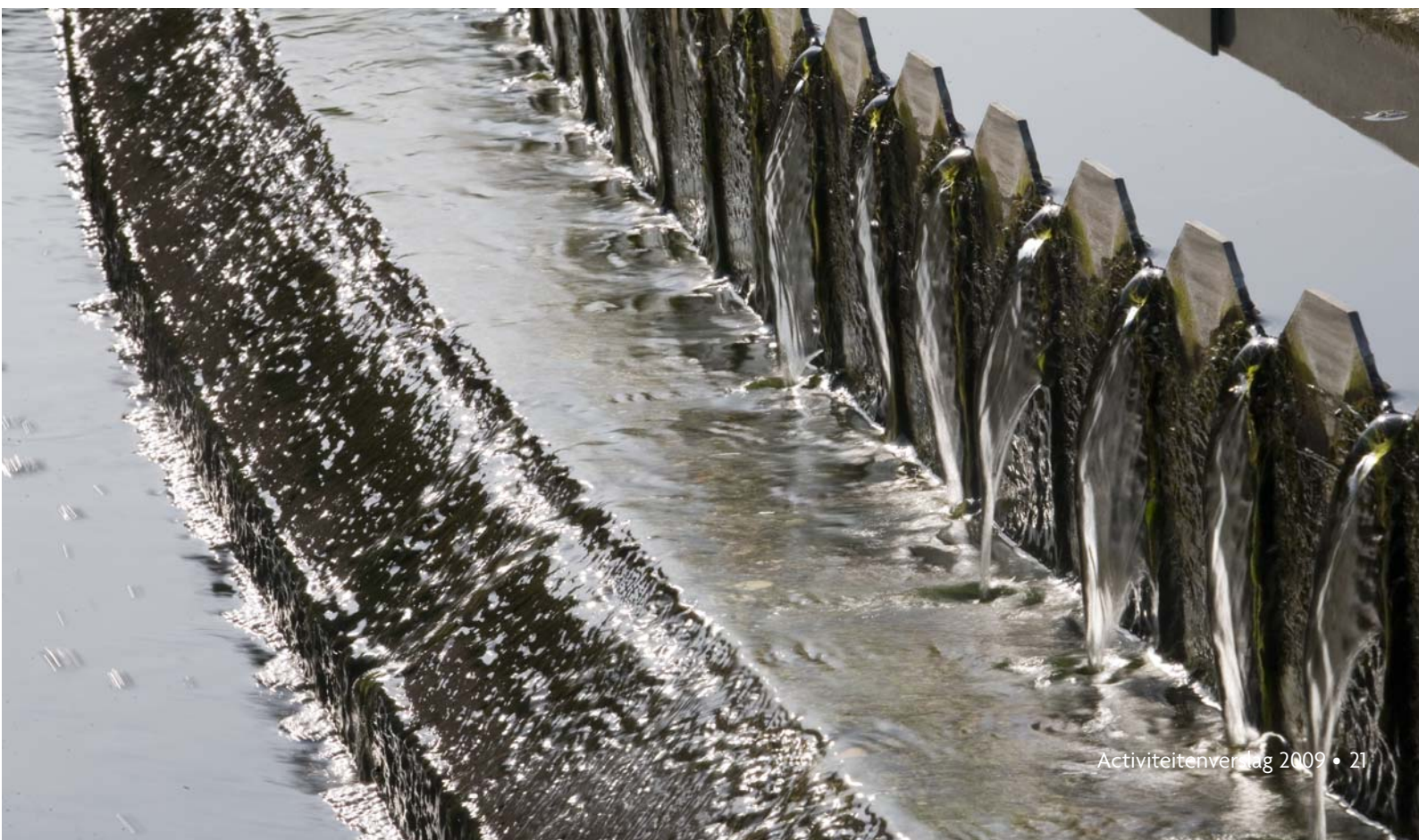
Van de heffing op de waterverontreiniging voor grootverbruikers zijn al twee bedragen in mindering gebracht: de bovengemeentelijke saneringsbijdrage (36,9 miljoen euro) aangerekend door de openbare waterdistributie-maatschappijen en de contractvergoeding (7,3 miljoen euro) aangerekend door Aquafin nv.

Online aangiftewizard

Grootverbruikers (> 500 m³ waterverbruik per jaar) zijn verplicht om jaarlijks een aangifte voor de heffing op de waterverontreiniging en de grondwaterwinning in te dienen bij de Vlaamse Milieumaatschappij.

In 2009 konden ze voor het eerst gebruik maken van een elektronische aangiftewizard voor het invullen van hun aangifteformulier. De wizard is een automatisch begeleidingsprogramma dat de grootverbruikers door de aangifte gidst. Nadat ze zijn ingelogd, worden alle identificatiegegevens van hun bedrijf automatisch ingevuld. Per activiteit worden daarna ook alle bekende gegevens ingevuld, zoals het sectornummer, de abonneegegevens van de watermaatschappij, de laatst bekende tellerstand van hun grondwaterwinning en de gegevens van uitgevoerde meetcampagnes. De grootverbruikers hoeven deze gegevens enkel nog te controleren en/of aan te vullen.

Meer info op op www.heffingen.be.

Toezicht op water bestemd voor menselijke consumptie

De Vlaamse Milieumaatschappij houdt toezicht op de waterleveranciers in Vlaanderen. Dit zijn de openbare drinkwatermaatschappijen en de eigenaars van private waterwinning die gebruikt wordt voor de productie van water bestemd voor menselijk consumptie. De VMM geeft vorm aan hun wettelijk werkingskader en houdt toezicht op de dienstverlening en de kwaliteit van het geleverde water bestemd voor menselijke consumptie. De waterleveranciers zijn zelf verantwoordelijk voor de uitvoering van de wettelijk verplichte kwaliteitscontrole. Jaarlijks maken ze een controleprogramma op dat door de VMM moet worden goedgekeurd. In kader van het toezicht op de kwaliteit van het water dat geleverd wordt door de openbare drinkwaterbedrijven is de VMM in 2009 gestart met een validatieprogramma op de zelfcontrole door de sector.

De Vlaamse Milieumaatschappij publiceerde in december 2009 het jaarlijkse rapport over de kwaliteit van het water bestemd voor menselijke consumptie dat via het openbaar leidingnet wordt verdeeld. De resultaten van de controle aan de kraan en van de operationele controles van de drinkwatermaatschappijen bevestigen dat de kwaliteit van het geleverde water in Vlaanderen in zeer grote mate voldoet aan de opgelegde kwaliteitseisen. Uit een analyse van de resultaten van de loodwaarde blijkt dat lood een pijnpunt dreigt te worden. Vanaf 2014 geldt immers een strengere norm.

Het rapport over de drinkwaterkwaliteit kun je raadplegen via www.vmm.be/publicaties.

Reguleringsinstantie

Eind 2008 werden de taken van de reguleringsinstantie zoals bepaald in het decreet van 24 mei 2002 betreffende water bestemd voor menselijke aanwending, toegevoegd aan de Vlaamse Milieumaatschappij. Een van de belangrijkste taken is het vergelijken van de prestaties van de waterdistributiemaatschappijen in Vlaanderen. Op 15 april 2009 werd een addendum aan de beheersovereenkomst tussen de Vlaamse Regering en de VMM goedgekeurd, als eerste stap in de operationalisering van de reguleringsinstantie.

Werken aan zuivere lucht

De Vlaamse Milieumaatschappij draagt bij tot een betere luchtkwaliteit in Vlaanderen. We monitoren de luchtkwaliteit, maken de emissie-inventaris Lucht op, monitoren en voorspellen ozon, stikstofoxiden en fijn stof en adviseren over milieuvergunningen. Aangezien luchtvervuiling een aanzienlijke impact op de volksgezondheid heeft, zorgt de VMM zo mee voor de gezondheid van de Vlamingen.

Monitoring luchtkwaliteit

De Vlaamse Milieumaatschappij controleert voortdurend de luchtkwaliteit door de aanwezigheid van schadelijke stoffen in de omgevingslucht te meten. De resultaten van die metingen worden verzameld in wetenschappelijke rapporten. Die publicaties bieden heel wat informatie over de bronnen en de verspreiding van luchtvervuiling.

Jaarrapport Luchtkwaliteit 2008

In december 2009 publiceerde de Vlaamse Milieumaatschappij het **Jaarrapport Luchtkwaliteit 2008** over de algemene toestand van de luchtkwaliteit in Vlaanderen. Voor de meeste schadelijke stoffen merken we een verbetering van de luchtkwaliteit op. Zo

zijn de concentraties van zwaveldioxide en benzeen de voorbije decennia stelselmatig gedaald en werden de grenswaarden nergens meer overschreden. Een uitzondering hierop was een kleine en beperkte overschrijding van de Europese grenswaarde voor zwaveldioxide in het Antwerps havengebied. Ook de concentraties van stikstofdioxide namen stelselmatig af. Het jaar 2008 viel relatief goed mee op vlak van ozonoverlast, maar de Europese langetermijndoelstellingen voor ozon werden nog bijna overal overschreden. De fijnstofconcentraties daalden in 1997-1998, nadien toonden ze een eerder schommelend verloop. 2008 was vrij gunstig voor de fijnstofconcentraties, onder meer door gunstige weersomstandigheden. De jaargrenswaarde voor fijn stof werd

nergens overschreden, maar de daggrenswaarde werd niet op alle plaatsen gerespecteerd. Probleemgebieden voor zware metalen blijven Beerse, Hoboken en Genk. Daar zullen extra inspanningen moeten gebeuren als Vlaanderen wil voldoen aan de nieuwe Europese streefwaarden die vanaf 2012 zullen gelden. De saneringen van de non-ferrobedrijven werpen hun vruchten af op vlak van dioxineverontreiniging. De uitbreiding van het depositiemeetnet verzuring vertaalde zich meteen in metingen die het effect van bemesting duidelijk weerspiegelen. Voor ammoniakmetingen halen we voorlopig nergens de langetermijndoelstelling.

Het volledige rapport kun je raadplegen op www.vmm.be/publicaties.

Resultaten dioxine- en PCB-depositie

Sinds 1995 meet de Vlaamse Milieumaatschappij de dioxines in neervallend stof in Vlaanderen. Naast de zogenaamde combinatie van 'the dirty seventeen' (de 17 meest schadelijke stoffen van de 210 dioxines) wordt sinds 2002 ook PCB 126 (polychloorbifenyyl) gemeten: de meest toxische onder de PCB's. In 2009 publiceerde de VMM een rapport over de dioxine- en PCB-deposities in Vlaanderen, voor de periode maart 2008 - maart 2009.

De dioxineresultaten worden steeds uitgedrukt als een toxisch equivalent (TEQ): de som van de zeventien toxische dioxines, vermenigvuldigd met hun afzonderlijke toxische equivalentfactor of giftigheidscoëfficiënt. Uit het rapport blijkt dat de dioxinedepositie in 2008 op de helft van de meetposten lager lag dan 6 pg TEQ/m² dag, de drempelwaarde die de VMM hanteert om aan te duiden dat het gezondheidsrisico verwaarloosbaar is.

In Zelzate werd één uitzonderlijk hoge depositie gemeten. Dit zou te wijten kunnen zijn aan een intense sneeuwbuï die de dioxines uitgestoten door een metaal-

verwerkend bedrijf, lokaal en op korte tijd heeft uitgewassen. Metingen door het Federaal Voedselagentschap hebben evenwel uitgewezen dat de voedselketen niet besmet werd. In Hoboken en Olen bleven de dioxinedeposities onder de drempelwaarde. De dioxineresultaten van de regio Oostzebeke-Desselgem-Wielsbeke wijzen opnieuw op de aanwezigheid van lokale bronnen.

De PCB-waarden gemeten nabij de schrootverwerkende sector blijven hoog. Niettegenstaande de waarden van 2008 beduidend lager liggen dan bij de start van de metingen in 2003, werd de drempelwaarde voor PCB126 nog geregeld overschreden.

Via het meetnet probeert de Vlaamse Milieumaatschappij na te gaan of de saneringen en stofbeheersingsmaatregelen bij geïdentificeerde puntbronnen een effect hebben op de luchtkwaliteit. Dioxines en PCB's worden voornamelijk opgenomen via de voeding. Hogere deposities in industriële zones vormen daarom niet direct een gevaar voor de gezondheid.

Vanaf 2010 verandert de Vlaamse Milieumaatschappij haar meetstrategie en ligt de nadruk meer op metingen in agrarische en bevolkingsgebieden in de buurt van industriële installaties. Die metingen geven immers een beter zicht op de impact van de industriële uitstoot op de bevolking.

Studiedag fijn stof

Op woensdag 2 december 2009 organiseerde de Vlaamse Milieumaatschappij in Antwerpen een wetenschappelijke studiedag over fijn stof. Tien sprekers gaven voor een publiek van wetenschappers en beleidsverantwoordelijken toelichting over het verleden, heden en de toekomst van fijn stof in Vlaanderen en daarbuiten.

Naast een overzicht van de wetgeving werd onder meer getoond dat de dalende trend in primaire emissies van fijn stof zich niet vertaalt in een vergelijkbare verbetering van fijnstofconcentraties in de lucht. Op heel wat plaatsen in Vlaanderen wordt de PM10-dagnorm nog steeds niet gehaald. Onderzoek naar de samenstelling van fijn stof gaf aan dat secundair stof (dat gevormd wordt uit gassen zoals SO₂, NO_x en NH₃) de grootste fractie is in PM10 en dat er belangrijke lokale verschillen zijn in de PM10-samenstelling. Dit geeft aan dat er toch nog heel wat ruimte is voor een lokaal en Vlaams beleid.

Verschillende sprekers wezen ook op het feit dat de meest gevaarlijke fractie waarschijnlijk dieselroet is, hoewel deze in massa niet zo belangrijk is. Desondanks hebben maatregelen naar deze fractie (bv. 90 km/u rijden bij smog) toch een positief effect op de gezondheid van tal van Vlamingen. Over het feit dat bijkomende en duurzamere maatregelen nodig zijn in Vlaanderen en de naburige regio's, was nagenoeg iedereen het eens.

Emissie-inventaris Lucht

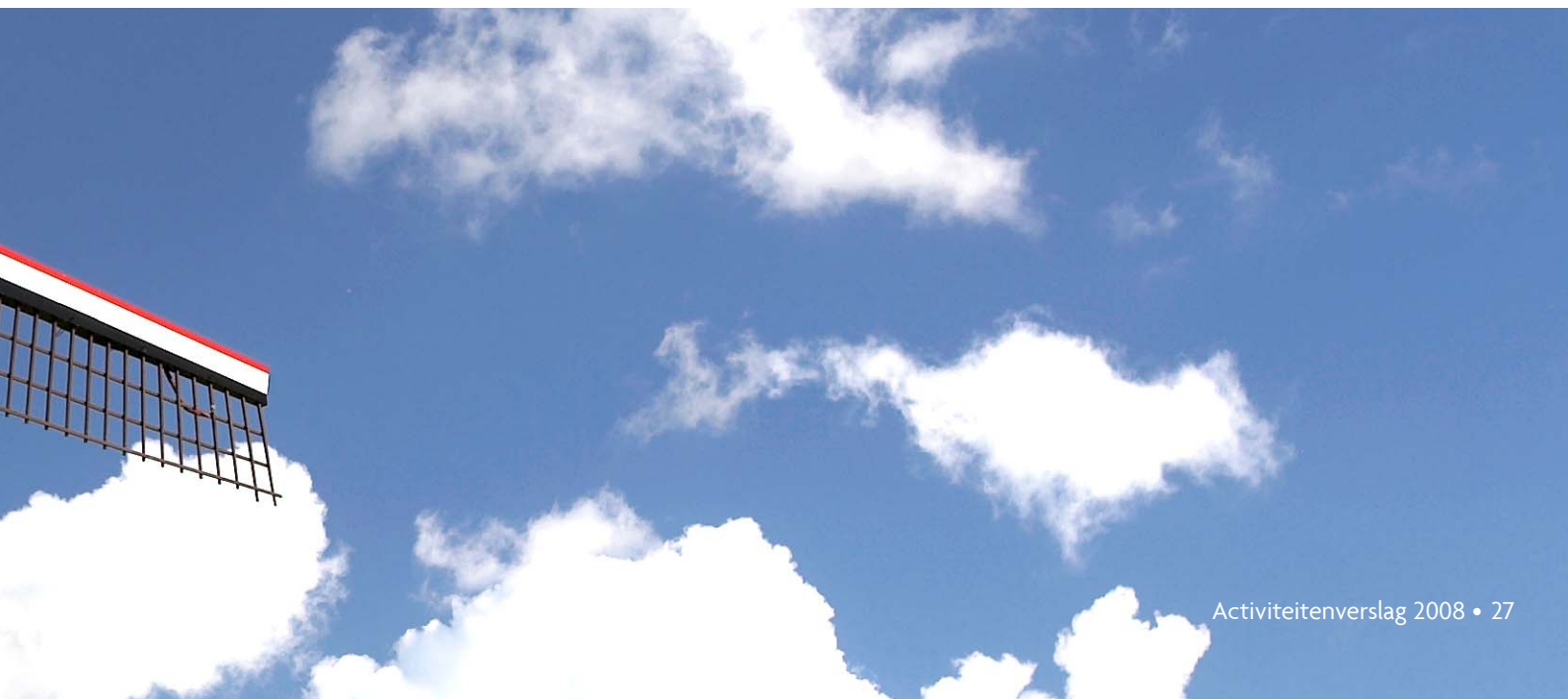
De Vlaamse Milieumaatschappij inventariseert de lozingen in de lucht afkomstig van industrie, gebouwenverwarming, verkeer, land- en tuinbouw en de natuur. De resultaten verzamelt ze in het **Jaarrapport Lozingen in de lucht 1990-2008**.

In vergelijking met de beginjaren '90 stootten we anno 2008 aanzienlijk minder verontreinigende stoffen uit. Koolstofmonoxide (CO) en dioxines daalden met 53 en 91% ten opzichte van 1990. Ook de emissies van fijn stof daalden voor de helft in vergelijking met 1995. Dankzij de dalende uitstoot van zwaveldioxide en ammoniak daalde ook de verzurende emissie, oorzaak van 'zure regen', met 53%. De aanpak om het gat in de ozonlaag te verkleinen werpt vruchten af. De ozonafbrekende emissies namen met maar liefst 75% af. Dat betekent niet dat we al victorie kunnen kraaien. In dezelfde periode nam het relatieve aandeel van gebouwenverwarming en verkeer toe.

Dit betekent niet dat geen maatregelen werden genomen om de uitstoot te verminderen, maar die wegen niet altijd op tegen de toenemende activiteit in die sectoren.

De uitstoot van broeikasgassen nam ten opzichte van 1990 met 8% af. De CO₂-emissie nam wel toe, maar dit werd gelukkig gecompenseerd door de verminderde uitstoot van andere broeikasgassen. Grootste uitstoters van broeikasgassen in Vlaanderen zijn de industrie (21%), de gebouwenverwarming (20%), het verkeer (19%) en de elektriciteitscentrales (18%).

Het volledige rapport kun je raadplegen op www.vmm.be/publicaties.

90 km per uur bij smog: een nuttige maatregel

Snelheidsverlaging tijdens smogepisodes heeft een duidelijk effect op de luchtkwaliteit. Dat blijkt uit het eindrapport van de studie Impact 90 km/u beleidsmaatregel luchtkwaliteit, die de Vlaamse Milieumaatschappij liet uitvoeren door VITO (Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek).

De studie gaat na hoe een snelheidsverlaging tot 90 km/u op een aantal snel- en ringwegen de luchtkwaliteit beïnvloedt tijdens smogepisodes. Enkele interessante conclusies:

Dalingen in de totale fijnstofconcentraties (PM10/PM2.5) zijn beperkt tot enkele procenten en situeren zich in de onmiddellijke omgeving van de snelwegen.

De concentraties EC (elementair koolstof) dalen wél aanzienlijk. Elementair koolstof is de maat voor de hoeveelheid dieselroet: dit behoort tot de meest gevaarlijke fractie van fijn stof. Vlakbij de snelwegen waar de snelheidsbeperking geldt, kan de daling van de hoeveelheid dieselroet oplopen tot 30 procent.

Op sommige locaties noteren we zelfs tot op 1.300 meter van de snelweg een daling van 10 procent van de dieselroetconcentratie.

Meer dan 40.000 Vlamingen worden bij snelheidsbeperkingen blootgesteld aan minstens 10 procent minder dieselroet. Voor iets meer dan 7.500 Vlamingen is dat zelfs minstens 15 procent.

Deze bevindingen illustreren het belang van metingen naar de samenstelling van fijn stof. Uit een vorig onderzoek van de VMM (Chemkar PM10) bleek reeds dat, hoewel de totale fijnstofconcentraties tussen landelijke en stedelijke meetplaatsen niet echt verschillen, de EC-concentraties tot 400 procent hoger zijn in Antwerpen dan in een landelijke meetplaats.

Voorspellen van ozon- of smogpieken

De Vlaamse Milieumaatschappij volgt de luchtkwaliteit in Vlaanderen continu op. Dankzij deze metingen en met behulp van voorspellingsmodellen kan de VMM waarschuwen voor smog- of luchtvervuiling. Dit gebeurt op een gecoördineerde manier in samenwerking met de andere gewesten via de Intergewestelijke Cel voor het Leefmilieu (IRCEL).

Wintersmog - Fijn stof

Te hoge concentraties van fijn stof in de omgevingslucht kunnen leiden tot smogwaarschuwingen en ermee gepaard gaande verkeersmaatregelen. Zodra er ten minste twee dagen na elkaar hoge fijnstofconcentraties worden verwacht, krijg je op bepaalde ringwegen en autosnelwegen in Vlaanderen snelheidsbeperkingen tot 90 km per uur.

In 2009 waren er twee smogepisodes door fijn stof met activering van een snelheidsbeperking: één begin januari (4 dagen: 1 en 2 januari, inclusief 30 en 31 december 2008) en één van 9 tot en met 11 januari.

Zomersmog - Ozon

Op warme en zonnige zomerdagen is er soms te veel ozon in de lucht. Dit noemen we ozonsmog. Ozon wordt gevormd onder invloed van zonlicht bij aanwezigheid van stikstofoxiden en vluchtige organische stoffen. De belangrijkste bronnen van deze 'ozonvoorlopers' zijn het verkeer, de industrie en het gebruik van vluchtige oplosmiddelen. Er waren in 2009 drie 'ozondagen', met name op 2 juli, 6 en 7 augustus. Een ozondag is een dag met ten minste op één meetplaats in Vlaanderen een overschrijding van de Europese informatiedrempel.

Advies milieuvergunningen

Net zoals voor de aspecten 'oppervlaktewater' en 'grondwater' verleent de Vlaamse Milieumaatschappij voor het aspect 'lucht' advies voor milieuvergunningaanvragen van bedrijven. Met haar advies streeft de VMM naar een minimale belasting van het milieu.

Daarnaast wordt de Vlaamse Milieumaatschappij als bevoegde administratie geraadpleegd door de initiatiefnemer van Ruimtelijke Uitvoeringsplannen (RUP's). De VMM gaat na of er door het voorgenomen plan aanzienlijke effecten op de atmosfeer en de klimatologische factoren te verwachten zijn. In dat geval adviseert de VMM dat een planmilieueffectrapportage of een planMER opgemaakt moet worden.

Hoe is het met ons milieu?

De Vlaamse Milieumaatschappij coördineert de opmaak van het Milieurapport Vlaanderen (MIRA). De VMM beschrijft, analyseert en evalueert de toestand van het Vlaamse leefmilieu, bespreekt het gevoerde milieubeleid en blikt vooruit op het milieu van morgen.

MIRA-T 2008 Indicatorrapport

In mei 2009 publiceerde de Vlaamse Milieumaatschappij het **MIRA-T 2008 Indicatorrapport**. Dit rapport bevat een selectie van feiten en cijfers over het milieu in Vlaanderen. Meer dan 100 indicatoren behandelen samen het volledige milieudomein.

Indicatoren geven signalen hoe het met het milieu gesteld is en of we op de vooropgestelde koers zitten. De indicatoren in het **MIRA-T 2008 Indicatorrapport** zijn minstens getoetst aan de doelstellingen van het milieubeleidsplan voor Vlaanderen, MINA-plan 3+ (2008-2010). Om de lezer toe te laten snel een oordeel te vormen, hebben de meeste indicatoren een eindbeoordeling gekregen aan de hand van een zogenaamde smiley.

Een algemene conclusie is alvast dat de milieudruk in Vlaanderen daalt, maar niet snel genoeg om de milieukwaliteitsdoelstellingen te halen.

Naast een selectie van sleutelindicatoren in het **MIRA-T Indicatorrapport**, kan je een meer uitgebreide set van (milieu)indicatoren raadplegen op www.milieuindicatoren.be.

Het MIRA-T 2008 Indicatorrapport is ook beschikbaar in het Engels.

Milieuverkenning 2030

Op 11 december 2009 overhandigde de Vlaamse Milieumaatschappij het rapport **Milieuverkenning 2030** aan Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur Joke Schauvliege, samen met de **Natuurverkenning 2030** van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek. Dit rapport werd gebruikt om het vierde Milieubeleidsplan (MINA-plan4) wetenschappelijk te onderbouwen.

De **Milieuverkenning 2030** onderzoekt hoe het milieu in Vlaanderen er kan uitzien binnen enkel decennia. De bedoeling is om beleidsmakers en geïnteresseerde burgers te tonen hoe de milieukwaliteit in Vlaanderen kan

evolueren en welke impact het beleid daarop kan hebben.

De toekomstige ontwikkelingen zijn met behulp van drie beleidsscenario's met toenemend ambitieniveau in beeld gebracht:

- het referentiescenario onderzoekt hoe ver het huidige milieubeleid reikt.
- het Europa-scenario onderzoekt wat nodig kan zijn om de Europese ambities op vlak van klimaatverandering, luchtkwaliteit en waterkwaliteit op middellange termijn te realiseren.
- het visionaire scenario onderzoekt hoe het milieu kan veiliggesteld worden voor huidige en toekomstige generaties.

De uitkomst van de scenario's geven aan wat nodig kan zijn om bepaalde ambities te realiseren. De **Milieuverkenning 2030** mag geenszins als een voorspelling van de toekomst worden gezien.

Door de impact en snelheid van de klimaatverandering, de eindigheid van de fossiele brandstofvoorraden en de onstabiele energieprijzen staat onze maatschappij voor grote uitdagingen. Een ommezwaai is nodig, maar biedt tegelijk ook interessante investeringsperspectieven. Uit het rapport blijkt duidelijk dat we de transitie nu moeten inzetten, om tegen 2050 een duurzame koolstofarme economie te kunnen realiseren.

Meer info: www.milieurapport.be.

Samen voor een beter

VMM werkt samen

De Vlaamse milieumaatschappij bundelt haar krachten samen met tal van organisaties uit Vlaanderen, België en het buitenland om het milieubeleid te optimaliseren en het leefmilieu daadwerkelijk te verbeteren.

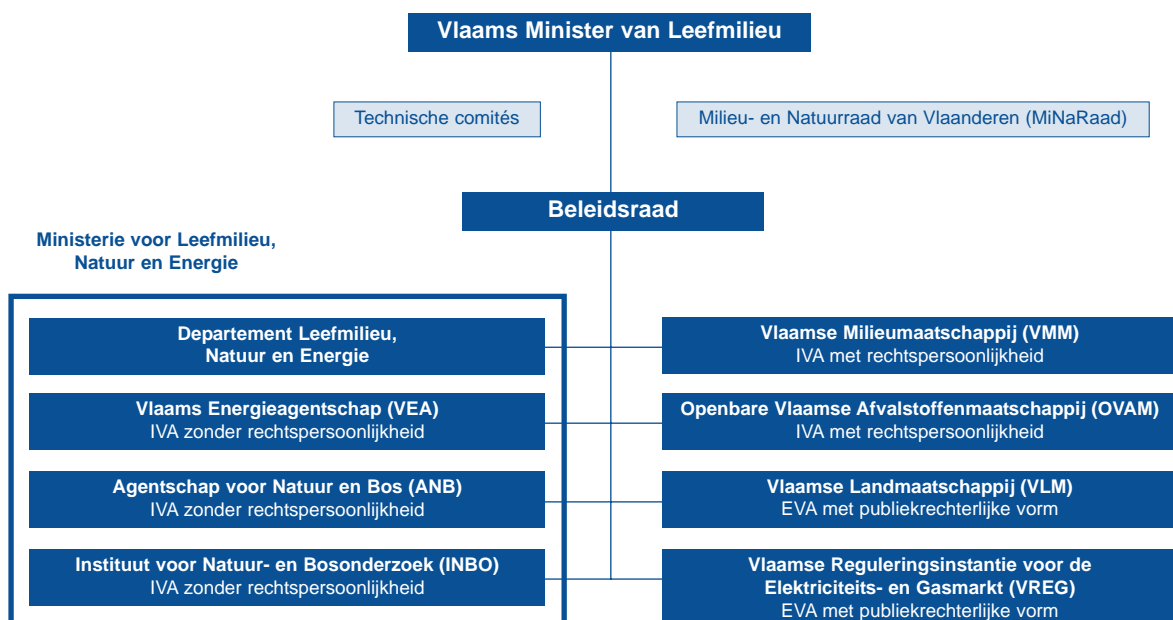
Op Vlaams niveau

Het Vlaamse Gewest is verantwoordelijk voor het leefmilieu in Vlaanderen. De Vlaamse minister van Leefmilieu voert het milieubeleid, terwijl de Vlaamse Regering de eindbeslissingen neemt. Voor de voorbereiding en de uitvoering van het beleid kan de minister rekenen op de medewerking van een administratie en een aantal instellingen van het beleidsdomein Leefmilieu, Natuur en Energie. De Vlaamse Milieumaatschappij is een van die instellingen: een IVA of intern verzelfstandigd agentschap.

Op 13 juli 2009 legde Joke Schauvliege de eed af als Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur. Zij nam de fakkel over van Hilde Crevits, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Energie.

Daarnaast werkt de Vlaamse Milieumaatschappij nauw samen met tal van organisaties: de Vlaamse provincies, steden en gemeenten, de polders en wateringeng, het Vlaams agentschap Zorg en Gezondheid, het Vlaams Ministerie van Mobiliteit en Openbare Werken, milieu- en natuurorganisaties, enzovoort. De Vlaamse Milieumaatschappij is ook vertegenwoordigd in het Coördinatiecomité Internationaal Milieubeleid (CCIM), een samenwerkingsverband tussen de federale Staat, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest met betrekking tot het internationaal milieubeleid.

ORGANOGRAM BELEIDSDOMEIN LEEFMILIEU, NATUUR EN ENERGIE

Op internationaal niveau

Milieu houdt niet op bij de grenzen. De Vlaamse Milieumaatschappij heeft dan ook de opdracht om samen te werken op het niveau van de gewesten en internationaal, in Europa en daarbuiten.

Beleidsadvies Europese richtlijnen

De Vlaamse Milieumaatschappij stelt haar ervaring en expertise ten dienste van het internationale beleid voor de toekomst. Zo wordt de VMM betrokken bij de totstandkoming en implementatie van Europese richtlijnen over water en lucht.

Vorbereiding Europees voorzitterschap

Samen met Spanje en Hongarije maakt België deel uit van het eerste trio voorzitterschap. In de tweede helft van 2010 zal België het voorzitterschap opnemen. Op 7 december 2009 keurde de Raad van Europa het gemeenschappelijk voorzitterschapprogramma definitief goed. Het programma bevat de aandachtspunten die de drie voorzitters gedurende achttien maanden zullen uitwerken. Elk beleidsdomein van de Vlaamse overheid is verantwoordelijk voor de organisatie van de evenementen die binnen de eigen inhoudelijke bevoegdheid vallen.

Klimaat, energie en leefmilieu zijn prioritaire dossiers tijdens het Belgische voorzitterschap. De Vlaamse milieuminister zal de raadsbijeenkomsten van de Europese milieuministers voorzitten. Het Vlaamse Gewest organiseert op 12 en 13 juli 2010 een informele Milieuraad in Gent; het centrale thema is duurzaam gebruik van grondstoffen. Ook de Vlaamse Milieumaatschappij zal een belangrijke bijdrage leveren. Zo organiseert de VMM seminars rond drinkwater, grondwater en overstromingsbeheer. Het nationaal knooppunt voor het Europees Milieu Agentschap (EMA) bij de VMM werkt samen met het EMA aan een meerdaagse workshop rond de implementatie van SEIS (Shared environmental information system) die zal volgen op de officiële voorstelling van het **State of the Environment Report 2010** van het EMA eind november.

Riviercommissies

In de Internationale Scheldec commissie en de Internationale Maascommissie neemt Vlaamse Milieumaatschappij een actieve rol op. Zo werden in 2009 op internationaal stroomgebiedniveau de overkoepelende delen van de stroomgebiedbeheerplannen opgemaakt als aanvulling op de individuele plannen van de oeverstaten.

Internationale rapportering

De Vlaamse Milieumaatschappij werkt intensief mee aan de opmaak van internationale rapporten door meetresultaten en informatie aan te leveren, onder meer aan de Europese Unie en haar instellingen - zoals Eurostat en het Europees Milieuagentschap -, de Verenigde Naties en de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling. Het internationale niveau weegt immers steeds meer op het beleid - denk maar aan de klimaatwijziging - en vraagt hiervoor ook om de nodige cijfers. Veel van deze cijfers worden gebruikt voor rapporten bij internationale besprekingen of kunnen op het internet worden geconsulteerd.

De Vlaamse Milieumaatschappij levert veel inspanningen om de evoluties zo goed mogelijk op te volgen, in te schatten en door te vertalen naar de eigen werking. De informatie beschikbaar via het Europees Milieuagentschap is daar een mooi voorbeeld van: Eye on Earth met lucht- en zwemwatergegevens, het 'Air Pollution data centre' (EN - NL), het 'Water data centre' (EN - NL) en de rapporten over lucht en water.

Internationale samenwerking en kennis-uitwisseling

Als dynamische en grensverleggende organisatie wil de Vlaamse Milieumaatschappij de internationale samenwerking en uitwisseling van kennis stimuleren: we starten Europese en bilaterale projecten op en organiseren uitwisselingen en evenementen met buitenlandse zusterinstellingen.

In 2009 ontving de Vlaamse Milieumaatschappij drie buitenlandse delegaties, onder meer uit China, Nederland en de Balkan. De VMM coördineerde daarnaast 9 internationale bijeenkomsten. Personeelsleden van de VMM gingen 182 keer op buitenlandse zending.

Project CROW afgerond

Eind juni 2009 liep het CROW-project (Croatian Concept of Reporting on Water) ten einde. Met deze samenwerking tussen de Vlaamse Milieumaatschappij en het Kroatische milieugentschap AZO gedurende drie jaar wilden de partners een helder instrument ontwikkelen, als hulpmiddel bij de Kroatische rapportering rond milieugegevens. Als toekomstige EU-lidstaat zal ook Kroatië regelmatig moeten rapporteren aan officiële instanties zoals de Europese Commissie en het Europees Milieugentschap. De eisen gesteld aan deze rapportering, worden steeds strenger. Uniformisering en harmonisering van de rapporteringsgegevens zijn daarbij de codewoorden. Met een 'testcase' rond de kwaliteit van oppervlaktewater bood CROW Kroatië de nodige ondersteuning bij het toepassen van deze regelgeving.

Project Scaldwin officieel van start

Het ScaldWIN-project wil de kwaliteit van het oppervlakte- en grondwater in het internationale stroomgebiedsdistrict van de Schelde verbeteren. ScaldWIN ging op 1 januari 2008 van start en werd goedgekeurd onder het Interreg IVB Noordwest-Europa programma. De Vlaamse Milieumaatschappij is 'leadpartner', wat betekent dat de VMM de volledige projectcoördinatie voor haar rekening neemt. ScaldWIN loopt tot eind 2013.

In het project wordt samengewerkt rond het ecologisch herstel, met bijzondere aandacht voor vismigratie, de grensoverschrijdende monitoring en modellering van sedimentenvrachten, de monitoring en modellering van 2 grensoverschrijdende grondwatersystemen, de ontwikkeling van een gemeenschappelijke set van (economische) indicatoren en informatieverspreiding.

Op 23 juni 2009 werd de partnerschapsovereenkomst van het project ondertekend tijdens de 'International Monitoring Board' van het ScaldWIN-project. Het startseminarie vond plaats op 11 december 2009 in Boulogne-sur-Mer, Frankrijk.

Meer info: www.scaldwin.org

Cartora: grensoverschrijdende rattenbestrijding

Cartora (Cartographie transfrontalière de l'infestation des rats musqués) bundelt de partners in de grenszone Vlaanderen, Wallonië en Frankrijk om met hedendaagse en milieuvriendelijke technieken de muskusrattenpopulatie terug te dringen. Zo maken de partners onder andere werk van een grensoverschrijdende cartografie, de harmonisatie van rattenvallen en taalcurssussen voor de rattenvangers. De VMM voert voor Cartora prospecties en metingen van de restpopulatie van muskusratten uit om een efficiënte sturing van de bestrijding mogelijk te maken. Op 16 juni 2009 vond in het Franse Deûlémont het lanceringsmoment plaats.

Overstromingsprojecten met Europese financiering

Door het veranderende klimaat vallen in Noordwest-Europa steeds meer uitzonderlijke hoeveelheden regen op kortere tijd. Deze extreme regenval zorgt ervoor dat velden, wegen, dorpen of zelfs hele delen van steden blank komen te staan. Om beter gewapend te zijn in de strijd tegen dit soort van overstromingen, is de Vlaamse Milieumaatschappij ingestapt in 3 Europese samenwerkingsprojecten: Alfa, FRC en Wave. De drie projecten kunnen rekenen op de steun van Interreg IVB NWE, een belangrijk financieringsinstrument voor de regio's in Europa.

Het Alfa-project heeft tot doel het creëren van nieuwe capaciteit voor wateropslag en -afvoer om de effecten van overstromingen ten gevolge van klimaatsveranderingen te verminderen. In het kader van dit project voert de Vlaamse Milieumaatschappij een aantal belangrijke aanpassingen door aan de Kleine Nete tussen Kasterlee en Herentals om de waterberging, het natuurherstel en recreatie te verbeteren. Op 4 april 2009 organiseerde de VMM een terreinbezoek aan het projectgebied De Hellekens in Herentals voor de Europese projectpartners. Meer info: www.alfa-project.eu

Het doel van het Wave-project is om klimaatbestendige watersystemen te ontwikkelen die economische verliezen kunnen beperken en zelfs voorkomen, rekening houdend met de lokale context. De Vlaamse Milieumaatschappij pakt de overstromingsproblematiek in het Denderbekken aan. De Dender is een typische regenrivier: bij hevige neerslag treedt hij buiten zijn oevers, tijdens droge periodes wordt het een bijna stilstaand water. Om scheepvaart mogelijk te maken, wordt het waterpeil kunstmatig hoog gehouden. Dit leidt tot afwateringsproblemen voor een aantal zijrivieren, zoals

de Molenbeek in Zandbergen nabij Geraardsbergen. Om de omwonenden van de Molenbeek beter te beschermen, bouwt de VMM in Zandbergen een wachtbekken.

De partners van WAVE - uit België, Duitsland, Frankrijk en Nederland - namen van 22 tot 24 juni 2009 in Antwerpen deel aan een workshop voor hydrologen, waar de overstromingsproblematiek in Vlaanderen werd toegelicht.

Meer info: www.waveproject.eu

Het project FRC of FloodResilienCity gaat dieper in op

FloodResilienCity

overstromingen in grote steden, waar tevens een enorme druk bestaat op de open ruimte voor woningen. Binnen het kader van dit Interreg-project werken 11 partners initiatieven uit die tot concrete acties moeten leiden in acht steden: Brussel, Leuven, Mainz, Parijs, Orléans, Dublin, Bradford en Nijmegen. Bedoeling is om de historische stadscentra te wapenen tegen overstromingen.

Dankzij de transnationale aanpak kunnen de deelnemende steden hun expertise koppelen aan die van de andere deelnemers. Dat moet leiden tot een groter inzicht en betere oplossingen. Daarnaast zullen de deelnemers meer betrokken raken bij het overstromingsmanagement.

Voor twee Belgische steden - Brussel en Leuven - zal de Vlaamse Milieumaatschappij masterplannen opstellen die voorzien in een integrale aanpak van de overstromingsproblematiek. De VMM zal ook instaan voor een kosteneffectiviteitsstudie voor de aanleg van een ondergronds wachtbekken in Woluwe en voor de renovatie van de middeleeuwse kaaimuren in Leuven. De VMM organiseerde van 25 tot 27 maart 2009 een driedaagse bijeenkomst in Leuven voor de verschillende projectpartners.

Meer info: www.floodresiliencycity.eu

AQUADRA, gecoördineerd waterbeheer over de grenzen

Het project AQUADRA (Interreg IVA), waaraan zowel de provincie Limburg, de Vlaamse Milieumaatschappij als partners uit Wallonië en Nederland deelnemen, streeft naar een verbetering van de waterkwaliteit van de waterlopen en wil een oplossing bieden voor de problemen rond wateroverlast in vier deelbekkens van de Maas: de Jeker, de Voer, de Berwijn en de Geul.

In Limburg zal over de grenzen samengewerkt worden

om de kans op overstromingen in Zuid-Limburg te verkleinen. Ook de Vlaamse Milieumaatschappij heeft concrete plannen. Ter hoogte van de Kevie in Tongeren zal de Jeker binnenkort opnieuw meanderen in zijn natuurlijke omgeving. Om 's Gravenvoeren te beschermen tegen overstromingen wordt op de Horstergrub een overstromingszone aangelegd. Ook in Nederland en Wallonië worden projecten uitgevoerd die een positieve invloed hebben op het waterbeheer in Haspengouw en Voeren.

Interactief Waterbeheer

Verschillende projectpartners in het grensgebied Vlaanderen-Nederland willen binnen het kader van de Europese kaderrichtlijn Water versneld uitvoer geven aan interactief waterbeheer. Dit project wordt medegefinancierd door Interreg IVA Grensregio Vlaanderen - Nederland. De Vlaamse Milieumaatschappij werkt rond communicatie met betrekking tot het Integraal Waterbeheer door het bouwen van een informatiecentrum in de watermolen 'Oude Wasserij' ter hoogte van de visdoorgang in Meerhout. Op 2 juni 2009 werd de samenwerkingsovereenkomst tussen de VMM en de gemeente Meerhout officieel ondertekend.

VMM informeert

Via informatie en sensibilisatie wil de Vlaamse Milieumaatschappij de bedrijven, de burgers en de landbouwers aanzetten tot milieusparend gedrag.

www.vmm.be

In dit activiteitenverslag verwezen we regelmatig naar www.vmm.be. De website van de Vlaamse Milieumaatschappij biedt een schat aan informatie over water, lucht en milieu: publicaties van de VMM, achtergrondinformatie, onderliggende cijfers en databanken, gebruiksvriendelijke geoloketten...

Toegankelijke website

Met het project Toegankelijk Web van de Vlaamse overheid engageert de Vlaamse overheid zich om al haar websites en webtoepassingen toegankelijk maken voor mensen met een handicap. Websites die bruikbaar zijn voor slechtzienden, (kleuren)blinden, ouderen en wie een auditieve of motorische beperking heeft, krijgen het toegankelijksslabel AnySurfer. Door het toepassen van een correct webdesign - met onder meer aandacht voor de algemene gebruiksvriendelijkheid en internationale webstandaarden - heeft het respecteren van de toegankelijkheidsrichtlijnen van AnySurfer niet alleen voordelen voor gebruikers met speciaal uitgeruste apparatuur of software, maar ook voor alle internetgebruikers. Zo zijn toegankelijke websites ook geschikt voor kleine beeldschermen, zoals dat van een GSM of zakcomputer, en zijn ze bruikbaar in iedere webbrowser.

Drie websites van de Vlaamse Milieumaatschappij kregen intussen de erkenning als toegankelijke website:

www.heffingen.be, www.milieurapport.be en www.waterloketvlaanderen.be.

Het toegankelijk maken van www.vmm.be is een omvangrijke job en zal wat meer tijd vragen.

VMM-publicaties

De Vlaamse Milieumaatschappij brengt jaarlijks flink wat publicaties uit. In 2009 publiceerde de VMM 18 rapporten over water en lucht en werden de milieurapporten

Milieuverkenning 2030 en het **MIRA-T 2008 Indicatorrapport** gepubliceerd.

In 2009 verschenen vier edities van **Verre kijker**, het publieksmagazine van de Vlaamse Milieumaatschappij. In elke editie wordt een bepaald aspect van het leefmilieu uitgewerkt in een verhelderend dossier. Zo hadden we een dossier over waterkwaliteit, verzuring, de maatregel van de snelheidsbeperking tot 90 km per uur bij smogalarm en de bekkenwerking in Vlaanderen. Bovendien geeft **Verre kijker** heel wat praktische informatie en concrete tips om zelf uw steentje bij te dragen tot een beter leefmilieu.

Meer info:

www.vmm.be/publicaties en www.vmm.be/verrekijker

Elektronische nieuwsbrief

De Vlaamse Milieumaatschappij informeert bedrijven, openbare besturen en onderzoekers via een elektronische nieuwsbrief. Die geeft in korte overzichtelijke blokken de belangrijkste informatie over de activiteiten en realisaties van de VMM weer. Inschrijven kan via www.vmm.be/nieuwsbrief.

Infoloket

Het Infoloket is het aanspreekpunt van de Vlaamse Milieumaatschappij voor burgers, organisaties, bedrijven, onderwijs, overheden en zo meer. In 2009 werden in totaal 7.420 vragen geregistreerd. De belangrijkste doelgroepen zijn burgers (37%), bedrijven (22,5%), gemeenten (12%) en onderwijs (11%). Het Infoloket is elke werkdag bereikbaar via tel. 053 72 64 45 of via info@vmm.be.

Milieukenniscentrum

Het milieukenniscentrum van de Vlaamse Milieumaatschappij bundelt informatie over het milieu in het algemeen en over water en lucht in het bijzonder. Iedere werkdag stelt het zijn collectie boeken, rapporten, tijdschriften en video's beschikbaar. Maak bij voorkeur een afspraak via tel. 053 72 64 46 of via mkc@vmm.be. Zo kunnen de bibliotheekmedewerkers u helpen bij uw zoektocht.

Milieukenniscentrum, Dr. De Moorstraat 24-26, 9300 Aalst.

Een bezoek waard

De Vlaamse Milieumaatschappij was in 2009 present op verschillende beurzen of evenementen: de beurs Agriflanders, de Vlariodag, de Zuinig Huizen infomarkt, het BorgerRio festival, de Open Tuindag in Merchtem, de Dag van het Park in Diest, de beurs Eco-Live in Bellingen, de Jeugdtag in Diksmuide, de milieubeurs in Menen, de infomarkt Demer en Diest, ... De VMM stelde haar groen datacenter in Aalst en het passief centraal besturingsgebouw in Leuven open voor het publiek tijdens de 'Open Huizendagen'.

Verder organiseerde de Vlaamse Milieumaatschappij tal van infovergaderingen over of inhuldigen van VMM-projecten: de inhuldiging van de gecontroleerde overstromingsgebieden in Erpe-Mere, de inhuldiging van het groen datacenter van de VMM in Aalst, de voorstelling van de overstromingsvoorspeller van het IJzer- en Demerbekken, de studiedag Fijn Stof in Antwerpen, de provinciale infosessies over de opmaak van de gebiedsdekkende uitvoeringsplannen en het opzet en de structuur van het gemeentelijk indicatorenkader, provinciale infosessies over de pesticidentoets, enzovoort.

Raadpleeg onze evenementenagenda:
www.vmm.be/evenementen.

Een slagkrachtige organisatie

De Vlaamse Milieumaatschappij is een slagkrachtige overheidsorganisatie, met als pijlers transparantie, modern personeelsbeleid, een efficiënte besteding van de middelen en een klantvriendelijke dienstverlening.

Voorbeeldfunctie Vlaamse overheid

De Vlaamse Milieumaatschappij engageert zich om de voorbeeldfunctie van de Vlaamse overheid mee te vervullen. Daartoe zijn in de beheersovereenkomst een aantal algemene doelstellingen opgenomen die gelden voor elke Vlaamse entiteit. Zo is er sprake van onderlinge samenwerking, kwaliteitsbeleid, aantrekkelijk werkgeverschap, diversiteitbeleid, duurzaam aankoopbeleid en interne milieuzorg, beheersrapportering, interne controle en meten van beleidseffecten.

Personeel

Er wordt veel verwacht van de Vlaamse Milieumaatschappij. Om aan die hoge verwachtingen te kunnen voldoen, hebben we deskundige medewerkers nodig. Medewerkers die gemotiveerd zijn en fier zijn op wat ze doen. Bij de VMM werken ruim 1000 medewerkers. Hun vakkennis staat borg voor een integrale aanpak van het leefmilieubeleid.

Vijf basiswaarden vormen de kern van onze organisatiecultuur: betrouwbaarheid, klantgerichtheid, samenwerking, voortdurend verbeteren en milieusparend gedrag. Deze waarden zijn de toetssteen voor het dagelijks handelen van onze medewerkers.

De Vlaamse Milieumaatschappij biedt haar medewerkers tijd en ruimte om opleidingen te volgen en om zich te ontplooien. Bovendien geven we onze personeelsleden de kans een gezond evenwicht tussen werk- en privéleven te vinden.

Feiten en cijfers

Op het einde van 2009 telde de Vlaamse Milieumaatschappij 1072 personeelsleden. Dit cijfer betreft het totale aantal personeelsleden dat met de VMM door een arbeidsovereenkomst of statuut is verbonden. Ieder personeelslid telt als een eenheid, ongeacht of deze aan- of afwezig is, voltijds of deeltijds werkt, bezoldigd of onbezoldigd (bijvoorbeeld personeelsleden die met voltijdse loopbaanonderbreking zijn of genieten van verlof zonder wedde). Het cijfer van de voltijdse equivalenten is een nauwkeuriger indicator van het beschikbare personeelsbestand, aangezien de afwezige personeelsleden, die niet worden bezoldigd, niet worden meegeteld.

94 statutaire personeelsleden zijn ter beschikking gesteld van Aquafin nv, waar ze meewerken aan de exploitatie van de zuiveringinfrastructuur.

Personeelsbezetting op 31 december 2009

Personeelsleden		Totaal	Man	Vrouw	< 35j	35-44j	45-54j	55-60j	61j	62j	63j	64j	> 64j
Personeelsaantal (in personen)	Statutair (incl. stagiair)	1072	612	460	254	309	336	132	12	3	3	0	3
	Contractueel							17	1	0	2	0	0
Personeelscapaciteit (in bruto VTE)	Statutair (incl. stagiair)	962,3	572,6	389,8	235,8	275,3	301,3	116,1	10,6	2,0	2,8	0,0	2,0
	Contractueel							15,0	0,5	0,0	1,0	0,0	0,0

Personeelsleden	Kwalificatie (niveau)				Statuut	
	A	B	C	D	Statutair (incl. stagiairs)	Contractueel
Personeelsaantal (in personen)	337	140	239	356	823	249
Personeelscapaciteit (in bruto VTE)	312,7	127,5	214,4	307,8	742,0	220,4

Diversiteit op de werkvloer

De Vlaamse Milieumaatschappij onderschrijft het Actieplan Gelijke kansen en Diversiteit van de Vlaamse overheid dat streeft naar een hogere vertegenwoordiging van kansengroepen in het eigen personeel. Bij aanwerving zijn de kwaliteiten van kandidaten belangrijker dan hun leeftijd, geslacht, etnische afkomst, handicap of nationaliteit. Om het gevaar van stigmatisering te vermijden, kiest de VMM voor een vrijwillige registratie van de kansengroepen.

- Aantal personeelsleden van allochtone origine: 16
- Aantal personeelsleden met een arbeidshandicap: 9

Positieve werkcultuur

De Vlaamse Milieumaatschappij voerde in maart 2009 een 'risicoanalyse psychosociale aspecten' uit. Via een schriftelijke enquête peilde ze naar de psychosociale aspecten van het werk en de psychosociale belasting als gevolg van ongewenst grensoverschrijdend gedrag. Doelstelling van de risicoanalyse is een actieplan op te zetten om psychosociale belasting op het werk preventief en curatief aan te pakken. De resultaten van de VMM worden altijd vergeleken met een referentiebestand, opgebouwd met gegevens van organisaties uit de privé- en overheidssector die al een soortgelijke risicoanalyse hebben uitgevoerd. 60% van de personeelsleden stuurde de vragenlijst ingevuld terug.

De Vlaamse Milieumaatschappij scoort in het algemeen zeer goed ten opzichte van het referentiebestand. Er heerst een positieve werkcultuur. Medewerkers ervaren een grote sociale steun, zowel van hun collega's als van hun leidinggevenden. Ze voelen zich betrokken bij de VMM en zijn bovendien tevreden over de hoge mate van beslissingsruimte in hun job en over de ontplooiingskansen. Sommige collega's gaven aan dat ze gerust wat meer verantwoordelijkheid in hun job willen opnemen. Door te focussen op samenwerking en coaching zal de VMM hier werk van maken.

Er komen bij de Vlaamse Milieumaatschappij minder pesterijen en ongewenst seksueel gedrag voor dan in de referentiegroep. De VMM heeft daarover een duidelijk standpunt: elk geval is er een te veel. De VMM zal haar inspanningen inzake het preventiebeleid en de individuele klachtenbehandeling dan ook onverminderd voortzetten.

Kwaliteitsvolle dienstverlening

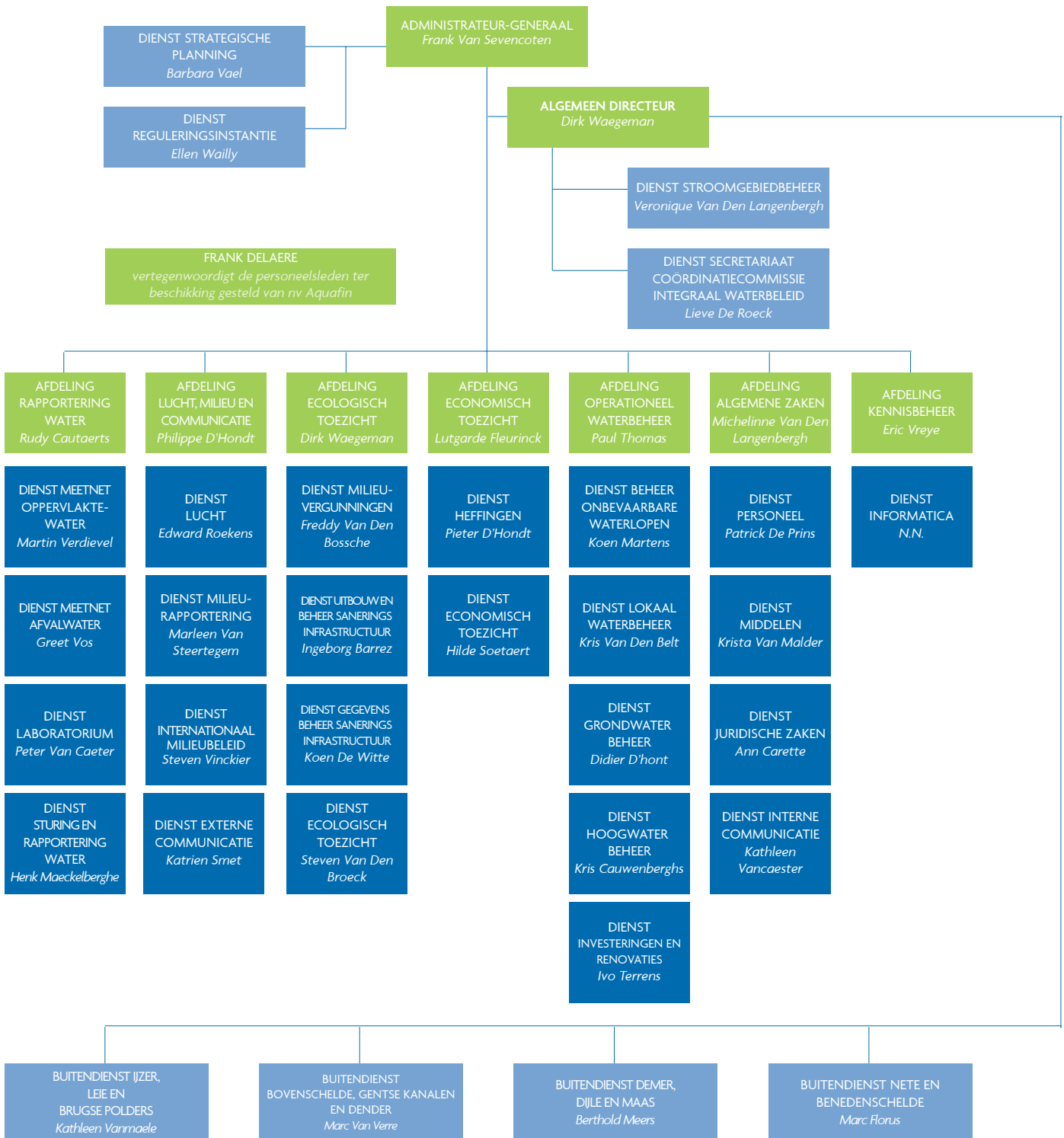
De Vlaamse Milieumaatschappij zou de vele taken en opdrachten onmogelijk kunnen uitvoeren zonder een degelijke interne ondersteuning op vlak van kennisbeheer, organisatie- en procesontwikkeling, juridische advisering en ondersteuning, financieel beheer en facility management, personeelsbeheer, ICT en interne communicatie. Kwaliteitszorg en klantentevredenheid zijn de pijlers van de managementondersteunde diensten van de VMM.

Als Vlaams overheidsagentschap vindt de Vlaamse Milieumaatschappij een goede dienstverlening essentieel. De burger en het beleid verwachten dat we de middelen die we krijgen efficiënt en goed besteden om het leefmilieu te verbeteren en dat we daarover verantwoording afleggen. Daarom bouwt de VMM in haar werking een systeem van organisatiebeheersing of interne controle in. Effectiviteit, integriteit, kwaliteit en efficiëntie zijn de sleutelwoorden van organisatiebeheersing. Processen worden in kaart gebracht om ze te optimaliseren, risico's worden benoemd om ze te minimaliseren, kennis- en informatiestromen worden op elkaar afgestemd om ze beter te beheren... De VMM streeft naar een voortdurende verbetering van haar organisatie in al zijn facetten.

Organisatiestructuur

Een goede organisatiestructuur moet toelaten om de vele taken en opdrachten in optimale omstandigheden uit te voeren. De Vlaamse Milieumaatschappij opteerde in 2009 voor een vereenvoudigde, transparante en klantgerichte organisatiestructuur.

Organogram

Klachtenmanagement

Door het systematisch registreren en analyseren van klachten kan je onduidelijkheden opsporen en de dienstverlening continu verbeteren. Dit past in de klantgerichte organisatiecultuur van de Vlaamse Milieumaatschappij.

In de loop van 2009 ontving de klachtencoördinator van de Vlaamse Milieumaatschappij 25 klachten. 22 hiervan werden ontvankelijk verklaard. Slechts 2 klachten werden volledig gegrond verklaard, 1 was deels gegrond.

Een groot deel van de klachten heeft te maken met de verwarring tussen de gemeentelijke saneringsbijdrage die betaald wordt aan de drinkwatermaatschappij enerzijds en de (bovengemeentelijke) forfaitaire heffing door de VMM voor wie een eigen waterwinning heeft anderzijds. Andere klachten gaan over de uitbetaling van de premie voor een individuele behandelingsinstallatie van afvalwater. Die premie bestaat uit een gemeentelijk en/of een gewestelijk gedeelte. Het derde deel van de klachten heeft betrekking op de invordering van de heffing, de berekeningsclaims en de hoogte van de heffing. Vaak zijn dat heffingsplichtigen van wie het bezwaar eerder niet gegrond werd verklaard.

Ook de lange uitbetalingstermijn van de gewestelijke premies voor de individuele behandelingsinstallatie van afvalwater is een terugkerende klacht. Het is voor de burger niet duidelijk dat deze subsidie niet door het Vlaamse Gewest wordt betaald. De subsidie wordt eerst aan de gemeente gestort die ze vervolgens aan de particulieren doorstort.

De klachtenrapportage 2009 kan geraadpleegd worden op www.vmm.be.

Interne milieuzorg

De Vlaamse Milieumaatschappij vraagt grote inspanningen van bedrijven en burgers voor een beter milieu. Het is dan ook vanzelfsprekend dat ze zelf het goede voorbeeld geeft. De VMM wil de negatieve impact van haar producten en diensten zo veel mogelijk beperken en bijdragen tot een duurzaam milieuedrag.

Via een werkgroep Intern Leefmilieu voert de Vlaamse Milieumaatschappij actie op verschillende terreinen: afvalbeheer, energie- en waterverbruik, mobiliteit, duurzaam aankoopbeleid, duurzame huisvesting, ... De VMM moedigt milieusparend gedrag bij haar medewerkers aan. Ze streeft naar minder papierverbruik, promoot duurzame mobiliteit en neemt deel aan sensibiliserende campagnes zoals 'Dikketruiendag', 'Ik kyoto', 'donderdag veggedag', enzovoort.

VMM opent groen datacenter

Op woensdag 6 mei 2009 stelde de Vlaamse Milieumaatschappij in Aalst haar ecologisch datacenter voor. Net als het hoofdkantoor in de Dr. De Moorstraat is het een voorbeeldgebouw op vlak van duurzaamheid en ecologie. De VMM hoopt dat haar groen datacenter navolging krijgt in Vlaanderen.

Het gebouw - consequent opgetrokken uit milieuvriendelijke materialen - is optimaal geïsoleerd en geventileerd. De serverruimte herbergt smalle, sterk verkleinde servers. Deze hebben minder aansluitingen nodig en zijn heel wat energie-efficiënter dan traditionele servers, zonder aan performantie in te boeten. De koude buitenlucht dient als gratis koeling. Een ijswatermachine vormt een alternatief wanneer het buiten warmer wordt dan 13°C. De Vlaamse Milieumaatschappij ging op zoek naar een milieuvriendelijke koelvloeistof als alternatief voor het schadelijke ethyleenglycol. De keuze viel op betaine, een product afgeleid van bietensap. De traag draaiende ventilatoren op het platte dak garanderen minimale geluidsoverlast en efficiënter energieverbruik: een dubbele milieuwinst.

De warmte die de servers vrijgeven, wordt vastgehouden en via een warmtewisselaar gerecupereerd voor de stookinstallatie in de kelder. Die stookinstallatie op aardgas verwarmt twee kantoorgebouwen van de VMM, een Sociaal huis, het kantoorgebouw van het OCMW en 200 sociale appartementen. Dankzij de samenwerking tussen het OCMW Aalst, de stad Aalst en de VMM krijgt de hele buurt warmte op de meest milieuvriendelijke en rendabele manier.

Ook op de werkvloer wordt aandacht besteed aan energiezuinigere en milieusparende toestellen. In 2009 verving de Vlaamse Milieumaatschappij haar oude printers, kopieertoestellen, scanners en faxtoestellen door multifunctionele apparaten die deze verschillende functies combineren. Niet alleen leidde dit tot een aanzienlijke daling van het aantal toestellen, ook het energieverbruik en het papierverbruik kent een dalende lijn. Deze tendens wordt door de VMM nauwgezet opgevolgd.

VMM in Hasselt: van twee naar één

Op 24 juni 2009 werd de gerenoveerde VMM-vestiging in Hasselt feestelijk ingehuldigd. Een historisch moment. Na het samengaan van de Vlaamse Milieumaatschappij en de voormalige afdeling Operationeel Waterbeheer in het IVA VMM in 2006 had de VMM in Hasselt immers twee vestigingen op een boogscheut van elkaar. Dat kon efficiënter.

De Vlaamse Milieumaatschappij maakte van de gelegenheid gebruik om het gebouw in de Schiervellaan te renoveren volgens de duurzame en ecologische standaarden van de VMM. Er werd consequent gekozen voor milieuvriendelijke materialen, zoals hout met FSC-label, linoleum met ecolabel, isolatie met rotswol, ... In de sanitaire ruimtes vind je waterbesparende kranen en waterbesparende spoelbakken. Door daglichtsturing en bewegingsmelders is ook de verlichting energievriendelijk. De inkomdeur aan het onthaal werd aangepast om het warmteverlies via kieren en spleten zo klein mogelijk te houden.

Het gebouw beantwoordt opnieuw aan alle normen inzake comfort en veiligheid. Zo is er bijvoorbeeld nachtkoeling: het totale volume lucht van het gebouw wordt tijdens de nacht 21 keer ververst. De bedoeling is dat de koele lucht zich 's nachts in de massa van het gebouw vastzet om op warme zomerdagen tijdens de dag een aangenaam binnenklimaat te verkrijgen.

Dankzij het verenigen van de vestigingen in één comfortabel gebouw kunnen de collega's in Hasselt veel efficiënter samenwerken. Een duidelijke win-winsituatie.

Donderdag is veggiedag bij de VMM

Donderdag Veggiedag is een campagne die mensen wil stimuleren om ten minste één keer in de week lekker vegetarisch te eten. Het is niet alleen gezond en diervriendelijk, het is ook een goede stap om mee te werken aan de ombuiging van de klimaatverandering. Ongeveer één vijfde van de CO₂-uitstoot is immers afkomstig van de vleesindustrie.

Via sensibiliseringsacties vragen we onze personeelsleden om ten minste één keer per week vegetarisch te eten. Wie op donderdag vergadert of een opleiding volgt bij de Vlaamse Milieumaatschappij, krijgt vegetarische broodjes voorgeschoteld. En ook voor de catering tijdens evenementen kiest de VMM resoluut voor duurzaam en zo veel mogelijk vegetarisch.

Meer info: www.donderdagveggie.dag

DONDERDAG
VEGGIEDAG

Financiële overzichten

Rekeningen 2009

Bij decreet van 7 mei 2004 (BS 11 juni 2004), in werking getreden door een besluit van de Vlaamse Regering van 31 maart 2006, ontstond op 1 april 2006 de nieuwe rechtspersoon IVA VMM, rechtsopvolger van de VOI VMM en van de vroegere afdeling Water van het departement Leefmilieu en Infrastructuur van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap.

Het IVA VMM is onderworpen aan de regels opgelegd door de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut. Dit verplicht het agentschap jaarlijks volgende rekeningen voor te leggen:

- Uitvoeringsrekening van de begroting: de indeling van de begroting is conform de normen van het Europees Systeem van Rekeningen 1995 (ESR 95) van de uitgaven en de ontvangsten van de overheid. Het verschil tussen de aangerekende ontvangsten en uitgaven - inclusief alle vaststaande rechten en verplichtingen - vormt het begrotingsresultaat van het jaar.
- Balans en resultatenrekening met toelichting: de boekhouding wordt gevoerd conform de bepalingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 21 mei 1997 betreffende een geïntegreerde economische boekhouding en budgettaire rapportering voor de Vlaamse Openbare Instellingen. De benaming en de interpretatie van de rekeningen zoals vastgesteld door dit besluit wijkt op een aantal punten af van het genormaliseerd rekeningstelsel (MAR).

De balans en de resultatenrekening zijn integraal opgenomen. De uitvoeringsrekening van de begroting op 31 december 2009 is beknopt weergegeven.

Uitvoeringsrekening Begroting

De Vlaamse Milieumaatschappij verwerft haar middelen grotendeels via de dotaties voorzien op de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap (programma's LC, CG, DD en GD) en via de dotaties op de Minafonds-begroting.

Door de overheveling van de afdeling Water naar de VMM op 1 april 2006 zijn er een aantal dotaties voor operationeel beheer van watersystemen bijgekomen. Het bedrag van de bestaande algemene werkings- en investeringsdotaties is eveneens beduidend toegenomen.

De totale ontvangsten aangerekend op de begroting van de VMM voor het begrotingsjaar 2009 bedragen 123,602 miljoen euro. De aangerekende uitgaven belopen 106,040 miljoen euro. Dit resulteert in een positief begrotingssaldo van 17,562 miljoen euro op 31 december 2009.

De totale uitgaven en ontvangsten zijn in 2009 nauwelijks toegenomen tegenover 2008. Nochtans is er een stijging van de werkingskosten en de personeelskosten (met 4,946 miljoen euro) en een stijging van de investeringen voor het operationeel beheer van watersystemen (met 2,243 miljoen euro). Door de vertraging in de doorstorting van de verschillende investeringsdotaties hebben de ontvangsten deze stijging niet gevolgd, vandaar de daling van het gecumuleerd saldo dat de uitgavenstijging neutraliseert (-6,274 miljoen euro).

Het positief gecumuleerd begrotingssaldo op 31 december 2009 is samengesteld als volgt:

- een positief saldo op de werkingsmiddelen van 3,602 miljoen euro. Dit saldo is hoofdzakelijk gerealiseerd op de algemene werkingsdotatie LC4146B. Dit komt omdat deze dotatie volledig uitbetaald wordt, ongeacht de uitvoeringsgraad. Dit gebeurt in periodieke schijven op basis van het dotatiebesluit. Alle andere werkingsdotaties worden door VMM geprefinancierd en teruggevoerd aan de hand van bewezen uitgaven.
- een tekort van 1,097 miljoen euro op de investeringsdotatie LC6142B voor de investeringen in meetnetten en in de milieudatabank, een tekort van 1,075 miljoen euro op de investeringsdotatie LC6144B voor duurzame roerende en onroerende goederen en een tekort van 7,704 miljoen euro op de investeringsdotatie LC6147B voor operationeel waterbeheer. Investeringsdotaties worden even-

eens gefinancierd, maar het BVR van 21 mei 1997 laat niet toe om teruggevorderde investeringssubsidies of -toelagen te boeken zolang ze niet werkelijk op de rekening zijn ontvangen. Door de vertraging in de terugbetaling worden negatieve of positieve saldi mogelijk.

- het overgedragen, niet aangewend gecumuleerd begrotingssaldo 2008 ten bedrage van 23,836 miljoen euro.

Onderstaande tabel geeft schematisch de soorten uitgaven met de eraan gekoppelde ontvangsten weer.

	EUR		EUR
Werkingsdotatie (LC4146B)	80.703.000	Werkingskosten	91.568.450
Eigen ontvangsten	973.667		
EU-instellingen	196.357		
Dotatie Administratie Gezondheidszorg (GD4104E)	428.729		
Dotatie provisie CFO-vergoeding (CG4102B)	479.946		
Werkingsdotatie operationeel beheer watersystemen (LC4149B)	12.388.969		
Dotatie Minafonds artikel LC4150BC	258.793	Sociale vrijstellingen en moratorium-intresten i.v.m. milieueffingen afvalwater- en grondwater	258.793
Investeringssubsidies (LC6142B)	1.642.362	Investeringen meetnetten	2.739.198
Investeringsdotatie (LC6144B)	1.190.509	Andere investeringen in duurzame roerende en onroerende goederen	2.402.719
Eigen ontvangsten	137.087	Investeringen operationeel beheer watersystemen	7.703.859
Investeringsdotatie operationeel beheer watersystemen (LC6147B)	0	Subsidies aan polders en wateringen ter verbetering onbevaarbare waterlopen	295.145
Dotatie voor subsidies aan polders en wateringen (LC6146B)	295.145	Subsidies aan drinkwatermaatschappijen en openbare besturen	202.420
Dotatie voor subsidies aan drinkwatermaatschappijen en openbare besturen (LC6150BC)	202.420	Lasten leningen	242.998
Terugstorting lasten leningen door de hogere overheid	242.998	Spijziging van het Fonds voor de Waterhuishouding	437.825
Ontvangsten toegewezen aan het Fonds voor de Waterhuishouding	437.825	Investeringen ten laste van het Fonds voor de Waterhuishouding	181.462
Aanwending van het Fonds voor de Waterhuishouding	181.462	Investeringen ten laste van het Fonds voor het Grondwaterbeheer	7.436
Aanwending van het Fonds voor het Grondwaterbeheer	7.436	Over te dragen begrotingssaldo 2009	17.562.091
Overgedragen begrotingssaldo 2008	23.835.691		
	123.602.396		123.602.396

Balans

		EUR	
CODES		31.12.2009	31.12.2008
ACTIVA			
VASTE ACTIVA		360.410.604	378.684.380
II.	IMMATERIELE VASTE ACTIVA 21	6.503.921	3.698.514
	Software 214	6.503.921	3.698.514
III.	MATERIELE VASTE ACTIVA 22/27	353.843.208	374.922.627
	Terreinen en gebouwen 220-223	116.579.290	117.178.064
	Werken van burgerlijke bouwkunde 224-229	57.206.544	58.576.344
	Installaties, machines en uitrusting 23	17.227.070	16.913.226
	Meubilair en materieel 24	3.466.989	3.357.591
	Rollend materieel 240	1.624.897	1.537.540
	Varend materieel 241	6.021	2.820
	Informatica en telematica 243	1.581.400	1.550.676
	Kantoormeubilair 244	254.671	266.555
	Andere materiële vaste activa 26	147.754.413	173.029.243
	Terreinen exploitatie 260	15.708.871	15.817.425
	Installaties waterzuivering 261	132.045.542	157.211.818
	Vaste activa in aanbouw en vooruitbetalingen 27	11.608.902	5.868.159
	Vaste activa in aanbouw 270	11.608.902	5.868.159
IV.	FINANCIELE VASTE ACTIVA 28	63.475	63.239
	Aandelen 284	4.670	4.670
	Borgtochten in contanten 288	58.805	58.569
VLOTTENDE ACTIVA		45.987.950	43.523.133
V.	VORDERINGEN OP MEER DAN EEN JAAR 29	202.133	362.150
	Overige vorderingen i.v.m. leningen 291	202.133	362.150
VI.	VOORRADEN 3	34.608	34.966
	Hulpstoffen 31	34.608	34.966
VII.	VORDERINGEN OP TEN HOOGSTE EEN JAAR 40/41	45.057.194	42.883.740
	Handelsvorderingen 40	218.775	468.606
	Overige vorderingen 41	44.838.419	42.415.134
	Te ontvangen werkingsdotaties 4130	31.686.228	42.104.992
	Te ontvangen kapitaalsubsidies 4133	13.091.347	226.228
	Diverse vorderingen 416	60.845	83.914
VIII.	GELDBELEGGINGEN 50/54	0	0
IX.	LIQUIDE MIDDELEN 55/59	259.194	652
	Banken 55	394	393
	Kassen 57	322	259
	Rekeningen CFO 59	258.478	0
X.	OVERLOPENDE REKENINGEN 490/491/495	434.821	241.625
	Over te dragen kosten 490	434.821	241.625
TOTAAL DER ACTIVA		406.398.554	422.207.513
PASSIVA			
EIGEN VERMOGEN		389.470.285	401.060.990
I.	KAPITAAL 10	495.787	495.787
III.	HERWAARDERINGSMEERWAARDEN 12	901.727	901.727
IV.	RESERVES 13	4.361.524	4.112.597
	Onbeschikbare reserves 131	4.361.524	4.112.597
V.	OVERGEDRAGEN NETTO RESULTAAT 14	-65.205.688	-68.722.183
VI.	DOTATIES, SUBSIDIES, TOELAGEN EN SOORTGELIJKE 15	448.916.935	464.273.062
VREEMD VERMOGEN		16.928.269	21.146.523
VII.	VOORZIENINGEN VOOR RISICO'S EN KOSTEN 16	0	0
	Overige risico's en kosten 163	0	0
VIII.	SCHULDEN OP MEER DAN EEN JAAR 17	202.976	362.993
	Kredietinstellingen 173	202.133	362.150
	Overige - ontvangen borgen 178	843	843
IX.	SCHULDEN OP TEN HOOGSTE EEN JAAR 42/48	16.713.044	20.750.180
	Tijdens boekjaar vervallende schulden > 1 jaar 420/429	220.861	310.142
	Financiële schulden kredietinstellingen (CFO) 430/433	0	4.207.363
	Handelsschulden - gewone crediteuren 44	9.527.580	9.702.413
	Schulden belastingen en bezoldigingen 45	6.964.603	6.530.262
	Overige schulden 47/48	0	0
X.	OVERLOPENDE REKENINGEN 492-493-496	12.249	33.350
	Toe te rekenen kosten 492	11.453	6.345
	Over te dragen opbrengsten 493	796	2.722
	Wachtrekening 499	0	24.283
TOTAAL DER PASSIVA		406.398.554	422.207.513

Resultatenrekening

	CODES	EUR 31.12.2009	EUR 31.12.2008
OPERATIONELE OPBRENGSTEN			
	70/74	132.268.217	131.245.475
Lopende opbrengsten	70	627.586	408.389
Inkomens- en kapitaaloverdrachten	73	130.248.868	129.351.843
Andere operationele opbrengsten	74	1.391.763	1.485.243
OPERATIONELE KOSTEN			
	60/64	128.460.382	120.988.748
Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen	60	7.839.473	6.454.086
Diensten en diverse goederen	61	25.784.737	26.569.385
Personeelskosten	62	56.366.307	51.566.899
Afschr. en waardevermin. op immat. - en materiële vaste activa	630	35.910.002	36.238.033
Voorzieningen	633/637	0	-4.005.884
Inkomensoverdrachten	640	2.353.823	3.200.591
Andere operationele kosten	641/649	206.040	965.638
OPERATIONEEL RESULTAAT		3.807.835	10.256.727
FINANCIËLE OPBRENGSTEN			
	75	633	1971
Opbrengsten uit vlottende activa	751	1	116
Gerealiseerde wisselopbrengsten	754	632	1.855
Andere financiële opbrengsten	756/759	0	0
FINANCIËLE KOSTEN			
	65	36.381	60.216
Kosten van schulden	650	16.770	25.939
Gerealiseerde wisselverliezen	654	954	2.475
Bankkosten	657	34	65
Verwijlntresten	658	18.623	31.737
FINANCIËEL RESULTAAT		-35.748	-58.245
UITZONDERLIJKE OPBRENGSTEN			
	76	145.859	1.630.951
Meerwaarden op de realisatie van vaste activa	763	145.859	1.630.951
UITZONDERLIJKE KOSTEN			
	66	152.524	46.303
Uitzonderlijke afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, immateriële en materiële vaste activa	660	48.377	46.303
Minderwaarden op realisatie van vaste activa	663	103.940	0
Andere uitzonderlijke kosten	664/669	207	0
UITZONDERLIJK RESULTAAT		-6.665	1.584.648
NETTO RESULTAAT VAN HET JAAR		3.765.422	11.783.130

Hierna volgt een korte bespreking van de voornaamste evoluties in 2009 ten opzichte van 2008 zoals die in de balans en resultatenrekening tot uiting komen.

ACTIVA

II. Immateriële vaste activa

De rubriek 'Immateriële vaste activa' is in 2009 netto met 2,805 miljoen euro toegenomen. Dit is voornamelijk te wijten aan belangrijke softwareontwikkelingen voor het operationeel bekkenmodel (OBM) voor de Dijle, het OBM voor de IJzer en Demer, de modellering voor de Noordede, verschillende analyse- en implementatieopdrachten voor de meetnettensoftware, een software-toepassing voor de Gemeentelijke sanering en een nieuwe beheers- en validatietoepassing voor de Emissie-inventaris Lucht (EIL).

III. Materiële vaste activa

De daling van de vaste activa met 18,274 miljoen euro is te wijten aan de daling van de rubriek van de 'Materiële vaste activa', namelijk van de subrubriek 'Andere materiële vaste activa'.

Daaronder vinden we de waterzuiveringinfrastructuur terug. Doordat de Vlaamse Milieumaatschappij sedert 1991 geen nieuwe waterzuiveringsinfrastructuur meer bouwt, zijn de enige bewegingen in de balans de waarde-depreciatie door de jaarlijkse afschrijvingen, de buitengebruikstellingen en de verkopen. De daling op deze subrubriek bedraagt 25,275 miljoen euro.

In 2009 werden de reeds gedane uitgaven voor niet-opgeleverde werken burgerlijke bouwkunde van de afdeling Operationeel Waterbeheer net als in 2008 op balansdatum naar de subrubriek 'Vaste activa in aanbouw' overgeboekt. Door de lange voorbereiding en bouwduur van deze werken (stuwen, wachtbekkens e.d.) is dit nodig om tot een correct beeld in de balans te komen.

De redenen van de toename van deze sub-rubriek zijn de facturen voor volgende investeringsprojecten:

- de uitbouw van een pompstation op de Stenengoot en Houtensluisvaart te Woumen;
- de aanleg van een wachtbekken op de Jeker te Lauw;
- de uitbreiding en aanpassing van het pompstation op de Benedenvliet te Schelle;
- de aanleg van een wachtbekken op de Marke te Herne en de aanleg van een molen-bypass te Galmaarden;
- de herinrichting van de Poperingevaart te Poperinge;
- de herinrichting van de Heulebeek te Moorsele.

V. Vorderingen op meer dan één jaar

Deze rubriek omvat de van de overheid op termijn te ontvangen toelagen ter dekking van de openstaande schulden op meer dan 1 jaar (cf. Rubrieken VIII en IX van het passief). De vorderingen die binnen het jaar - dus in 2010 - ontvangen zullen worden, worden overgeboekt naar vorderingen op ten hoogste één jaar. Door deze boeking verminderden de vorderingen op meer dan één jaar met 0,160 miljoen euro.

VI. Voorraden

Dit betreft het magazijn van de onderhoudsdienst in Oostende waar een beperkte stock van het meest courante materiaal voor het onderhoud van de wagens en de monsternemingtoestellen aanwezig is.

VII. Vorderingen op ten hoogste één jaar

De vorderingen op ten hoogste één jaar namen toe met 2,173 miljoen euro ten opzichte van 2008. Dit is uitsluitend te wijten aan de stijging van de aangevraagde, nog niet ontvangen investeringsdotaties 2008 en 2009 (12,931 miljoen euro) in het bijzonder van basisallocaties LC6142B, LC6144B en LC6147B. De te ontvangen investeringsdotaties mogen niet in de uitvoeringsrekening van de begroting worden opgenomen, maar zijn vanaf 2009 wel in de balans opgenomen in de subrubriek 'Te ontvangen kapitaalsubsidies'.

De vordering in verband met leningen die binnen het jaar 2010 vervallen (zie vorderingen op meer dan één jaar) is gedaald tot 0,160 miljoen euro.

VIII. Geldbeleggingen

Conform het besluit van de Vlaamse Regering van 22 september 1993 wordt het thesauriebeheer van de Vlaamse Openbare Instellingen centraal beheerd door de Afdeling Financieel Management van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. De Vlaamse Milieumaatschappij heeft dus geen eigen geldbeleggingen, maar ontvangt of betaalt een marktconforme vergoeding op een theoretische kaspositie.

In 2009 betaalde de afdeling Financieel Management de vergoeding voor het goed financieel beheer uit voor de jaren 2007 en 2008.

IX. Liquide middelen

De kaspositie van de Vlaamse Milieumaatschappij op 31 december 2009 bedraagt 0,259 miljoen euro. Deze positie wordt bijna uitsluitend gerealiseerd op de rekeningen onderworpen aan het CFO-stelsel.

X. Overlopende rekeningen van het actief

Het betreft hier voornamelijk over te dragen kosten, namelijk facturen met factuurdatum in 2009 waarvan de prestatie slaat op 2010, bijvoorbeeld huur- en onderhoudscontracten. Begrotingstechnisch worden deze uitgaven aangerekend in het jaar 2009, boekhoudkundig in het jaar 2010. Tevens zijn de te verwachten rentedotaties op de overlopende rekeningen van het actief vanaf 2009 geboekt als verkregen opbrengsten (0,008 miljoen euro).

PASSIVA

IV. Reserves

De Vlaamse Milieumaatschappij beschikt over 2 begrotingsfondsen: het Fonds voor het Grondwaterbeheer en het Fonds voor de Waterhuishouding.

Naar aanleiding van de consolidatie van de ESR-begrotingsrapporteringen en de proefbalansen van de IVA's en de EVA's met het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, is vanaf 2008 door Financiën en Begroting (IVA Centrale Accounting) een uniforme boekingswijze voor het verwerken van de inkomsten en aanwending van fondsen opgelegd.

De laatste instructies van het IVA Centrale Accounting (per schrijven van 22 september 2008) bepalen dat reservefondsmutaties verwerkt moeten worden via de resultaatverwerking en onbeschikbare reserves - ongeacht of er al dan niet een te bestemmen winstsaldo is.

Het Fonds voor de Waterhuishouding werd gespijsd met 0,438 miljoen euro en 0,181 miljoen euro werd onttrokken voor investeringen. Aan het Fonds voor het Grondwaterbeheer werd enkel 0,008 miljoen euro onttrokken.

V. Overgedragen resultaat

Het overgedragen verlies is ten opzichte van 2008 gedaald van 68,722 naar 65,206 miljoen euro. Dit is te danken aan het positief resultaat van het boekjaar 2009 (3,765 miljoen euro) plus en minus de onttrekkingen (0,181 en 0,008 miljoen euro) en toevoegingen (0,438 miljoen euro) aan de onbeschikbare reserves. Dit resultaat wordt verder besproken bij de resultatenrekening.

VI. Toelagen

Conform het Besluit van de Vlaamse regering van 21 mei 1997 worden de toelagen in gelijke mate afgeschreven als de aankooprijks van de activa die ermee gefinancierd worden.

De afname van de investeringstoelagen in de balans met 15,356 miljoen euro is als volgt samengesteld:

	Miljoen EUR
Afgeschreven toelagen in 2009	-35.901
Ontvangen toelagen in 2009 LC6142B meetnetten	+1.951
Ontvangen toelagen in 2009 LC6144B roerende en onroerende goederen	+4.409
Ontvangen toelagen in 2009 LC6147B operationeel beheer watersystemen	+9.404
Ontvangen toelagen in 2009 opleveringen operationeel beheer (*)	+4.781
Totaal	-15.356

(*) Investerings die op de begroting van het departement LNE werden vastgelegd (vóór 1 april 2006) werden in 2009 nog op deze vastlegging geordonnanceerd. De installaties komen zo, na oplevering en ingebruikname, zonder pecuniaire tegenprestatie op de balans van de Vlaamse Milieumaatschappij. Deze financieringsbron wordt als toelage beschouwd.

VIII. Schulden op meer dan één jaar

Deze rubriek daalt jaarlijks door de overboeking op afsluitdatum naar schulden op ten hoogste één jaar (0,160 miljoen euro). Zie ook rubriek 'V. Vorderingen op meer dan één jaar' van het actief.

De leningen die op 31 december 2009 nog op de balans van de Vlaamse Milieumaatschappij staan, zijn de zogenaamde 'gewestleningen' waarvan de aflossing en interestlasten betoelaagd worden door de federale overheid. Het gaat om 14 leningen waarvan de langst lopende in 2013 afgelost zal zijn.

IX. Schulden op ten hoogste één jaar

De gewone handelsschulden namen in 2009 af met 0,175 miljoen euro, in tegenstelling tot de stijging in de voorgaande jaren. Dit is aannemelijk omdat de gesplitste ordonnanceringskredieten en de inkomende facturen na de integratie van de afdeling Operationeel Waterbeheer vanaf 2006 stilaan hun niveau hebben bereikt.

Naar aanleiding van de opmerkingen van het IVA Centrale Accounting op de rekeningen Vlaamse Milieumaatschappij 2006, wordt sedert 2007 de correcte toerekening aan de periode van de wedde van

december niet meer via de 'Overlopende rekeningen van het passief' geboekt, maar via deze rubriek 'Schulden m.b.t. belastingen, bezoldigingen en sociale lasten'. Deze schulden wegens bezoldigingen stegen met 0,434 miljoen euro, voornamelijk door de hogere loonlast t.o.v. 2008.

X. Overlopende rekeningen van het passief

Dit betreft toe te rekenen intresten op de gewestleningen, toe te rekenen kosten (facturen 2010 met betrekking tot kosten 2009) en over te dragen huuropbrengsten.

RESULTATENREKENING

Operationeel resultaat

De operationele opbrengsten (70/74) zijn grotendeels samengesteld uit de werkingsdotatie vanuit LC4146B (80,703 miljoen EUR) en de in resultaat name van ontvangen investeringstoelagen (35,904 miljoen EUR) die de Vlaamse Milieumaatschappij in gelijke mate afschrijft als de activa die ermee gefinancierd worden.

Doordat vanaf 2006 het positief begrotingssaldo niet meer van het operationeel resultaat of de toelagen wordt overgeboekt naar de rubriek 'Overlopende rekeningen van het passief' heeft de Vlaamse Milieumaatschappij - net zoals in de drie voorgaande jaren - op 31 december 2009 een positief operationeel resultaat.

De andere operationele opbrengsten betreffen in hoofdzaak de tussenkomst van derden in personeelskosten (gedetacheerden, eerste werkervaring...), inkomsten van Europese projecten en recuperatie van kosten van heffingsplichtigen.

Financieel resultaat

Bij de financiële kosten daalden de intresten op gewaarborgde gewestleningen tot 0,017 miljoen euro, dit ingevolge de verdere aflossing. De vergoeding die de Vlaamse Milieumaatschappij ontvangt voor de betaling van deze intresten, moet volgens het opgelegde boek-

houdplan geboekt worden onder de rubriek 'inkomens- en kapitaaloverdrachten' van het operationeel resultaat.

Aangezien de Vlaamse Milieumaatschappij zelf geen geldbeleggingen aanhoudt en de CFO-intresten op advies van de Vlaamse minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening als een dotatieontvangst geboekt moeten worden, is het financieel resultaat van de VMM per definitie negatief. In 2009 werd de vergoeding voor 'goed financieel beheer 2007 en 2008' toegekend en ontvangen.

Uitzonderlijk resultaat

Het uitzonderlijk resultaat heeft in 2009 nauwelijks impact op het netto resultaat van het boekjaar (-0,007 miljoen euro).

De uitzonderlijke opbrengsten zijn bijna alle meerwaarden op de verkoop van gronden. Enige uitzondering is de meerwaarde op de verkoop van afgeschreven wagens (0,031 miljoen euro) en de verkoop van schroot (0,001 miljoen euro).

De uitzonderlijke afschrijvingen bedroegen 0,048 miljoen euro door de buitengebruikstelling van nog niet afgeschreven meet- en laboapparatuur en informatica-materiaal.

Meer weten?

Mocht u nog vragen hebben, aarzel dan niet de VMM te contacteren. Meer informatie vindt u op onze website, www.vmm.be

Specifieke vragen kunt u stellen aan het Infoloket, info@vmm.be, tel. 053 72 64 45.

